

Locatie Athena (20DP)
Fruinlaan 15
2313 EP Leiden

Locatie Socrates (30GD)
Nieuwe Marnixstraat 90
2316 ES Leiden

Jaarverslag 2019

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden

(bestuursnummer 42505)

Inhoudsopgave

1	Bestuursverslag	4
1.1	Bestuur en Raad van Toezicht	4
1.1.1	Stichtingsgegevens	4
1.1.2	Functies en nevenfuncties College van Bestuur en Raad van Toezicht.....	4
1.2	Algemene schoolinformatie	5
1.3	Visie & Missie	6
1.4	Financieel beeld op hoofdlijnen	8
1.4.1	Strategisch beleid en huisvesting	10
1.5	Realisatie beleidsvoornemens en bestuurlijke zelfevaluatie	10
1.5.1	Meerjarige beleidsontwikkelingen schoolplan.....	10
1.5.2	Onderwijskundig beleid en onderwijsprestaties	11
1.5.3	Ontwikkeling van strategisch HRM beleid.....	12
1.5.4	Beleidsontwikkelingen 2019.....	18
1.5.5	Zelfevaluatie bestuur.....	18
1.5.6	Passend Onderwijs	21
1.5.7	Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur.....	22
1.5.8	Toetsing en examinering	22
1.5.9	Beleggen en liquiditeitsbeheer.....	22
1.5.10	Toezicht en verantwoording: horizontale dialoog	23
1.5.11	Kwaliteit van het onderwijs	24
1.5.12	Governance, Interne beheersing en toezicht	25
1.5.13	Horizontale verantwoording en afhandeling klachten.....	25
1.5.14	Opleidingsschool	26
1.6	Toekomstbeeld meerjarenperspectief en risico's en begroting 2020	26
1.6.1	Meerjarenperspectief.....	26
1.6.2	Risico's en risicobeheersingssystemen.....	27
1.6.3	Begroting Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden 2020.....	29
1.7	Financiële kengetallen.....	30
1.8	Continuïteitsparagraaf	31
1.9	Risicoanalyse	33
2	Verslag van de Raad van Toezicht van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden 2019.....	35
2.1	Samenstelling van de Raad van Toezicht en rooster van aftreden	35
	Commissies.....	35
2.2	Vergoeding Raad van Toezicht	36
2.3	Vergaderingen	36
3	Jaarrekening	39
3.1	Algemene toelichting	39
3.1.1	Activiteiten	39
3.1.2	Continuïteit.....	39
3.1.3	Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister.....	39
3.1.4	Schattingen	39
3.1.5	Verbonden partijen	39
3.1.6	Toelichting op het kasstroomoverzicht	40
3.2	Algemene grondslagen.....	40
3.2.1	Algemeen.....	40

3.2.2	Vergelijking met voorgaand jaar	40
3.2.3	Leasing	40
3.3	Grondslagen voor waardering van activa en passiva	40
3.3.1	Materiële vaste activa	40
3.3.2	Vorderingen	41
3.3.3	Liquide middelen	41
3.3.4	Eigen vermogen	42
3.3.5	Voorzieningen	42
3.3.6	Kortlopende schulden	43
3.4	Grondslagen voor bepaling van het resultaat	43
3.4.1	Algemeen	43
3.4.2	Rijksbijdragen	43
3.4.3	Overige overheidsbijdragen	44
3.4.4	Overige baten	44
3.4.5	Personeelsbeloningen	44
3.4.6	Afschrijvingen op materiële vaste activa	44
3.4.7	Financiële baten en lasten	45
3.5	Financiële instrumenten en risicobeheersing	45
3.5.1	Marktrisico	45
3.6	Balans per 31 december 2019 (na resultaatverdeling)	46
3.7	Staat van baten en lasten 2019	48
3.8	Kasstroomoverzicht	49
3.9	Toelichting op de balans per 31 december 2019	50
3.10	Niet uit de balans blijvende activa en passiva	55
3.11	Toelichting op de staat van baten lasten 2019	57
3.13	Model E: Verbonden partijen	62
3.14	Model G1: Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule	62
3.16	WNT: Wet normering bezoldiging topfuncties publieke en semipublieke sector	63
3.17	Voorstel bestemming resultaat	65
3.18	Gebeurtenissen na balansdatum	65
4	Overige gegevens	66
4.1	Goedkeuring jaarrekening door Raad van Toezicht	66
4.2	Controleverklaring	67
Bijlage I.	Jaarverslag GMR 2018-2019	72

1 Bestuursverslag

1.1 Bestuur en Raad van Toezicht

Dit is het tiende verslagjaar van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. De school heeft twee hoofdvestigingen. Beide locaties Athena en Socrates bieden volwaardig gymnasium onderwijs van klas 1 t/m 6.

1.1.1 Stichtingsgegevens

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden
Fruinlaan 15
2313 EP Leiden

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden (hierna: SSGL) is opgericht in 2010 en ingeschreven in het stichtingenregister onder nummer: 2736.28.16. Vanaf 1 januari 2010 is het bestuur van de SSGL het bevoegd gezag van het Stedelijk Gymnasium. Sinds 1 augustus 2011 hebben de twee locaties van het Stedelijk gymnasium een apart brinnummer:

- Stedelijk Gymnasium Leiden, locatie Athena, Fruinlaan 15, 2313 EP Leiden (20DP)
- Stedelijk Gymnasium Leiden, locatie Socrates, Nieuwe Marnixstraat 90, 2316 ES Leiden (30GD)

1.1.2 Functies en nevenfuncties College van Bestuur en Raad van Toezicht

In het kalenderjaar 2019 bestaat het College van Bestuur uit de heer dr. B.Th.J. Vieveen, voorzitter van het College van Bestuur en mevrouw drs. I. Krul, lid van het College van Bestuur.

De Raad van Toezicht bestaat uit mevrouw prof. dr. M. van Eck van der Sluijs-van de Bor (voorzitter), mevrouw drs. S.L. Pikker, de heer drs. C.T.M. Kouwenaar, de heer mr. A.H. den Held en de heer dr. W.P. de Ridder.

College van bestuur	Functie	Nevenfuncties
de heer dr. B.Th.J. Vieveen	Voorzitter CvB St. Stedelijk Gymnasium Leiden	-Lid Raad van Rectoren ICLON (onbezoldigd) -Bestuurslid tweejarige educatieve Master Universiteit Leiden (onbezoldigd)
mevrouw drs. I. Krul	Lid CvB St. Stedelijk Gymnasium Leiden	
Raad van Toezicht	Functie	Nevenfuncties
mevrouw prof. dr. M. van Eck van der Sluijs-van de Bor	Emeritus hoogleraar/opleidingsdirecteur aan de VU Amsterdam	-Voorz. RvT St. Stedelijk Gymnasium Leiden (bezoldigd) -Lid Rubiconcommissie ZonMW/NWO (bezoldigd)
mevrouw drs. S.L. Pikker	Directeur NS Concernhuisvesting (tot 1-8-2019)	-Lid RvT St. Stedelijk Gymnasium Leiden (bezoldigd) -Lid RvC Waterweg Wonen Vlaardingen (bezoldigd)

Raad van Toezicht	Functie	Nevenfuncties
de heer drs. C.T.M. Kouwenaar	Vrije Universiteit Amsterdam: -Coördinator Aurora Universities Network -Directeur Mastermind Europe -Redacteur VU International News en reviews	-Vice-voorzitter RvT St. Stedelijk Gymnasium Leiden (onbezoldigd) -Lid General Council European Association for International Education (onbezoldigd)
de heer mr. A.H. den Held		-Lid RvT St. Stedelijk Gymnasium Leiden (bezoldigd) -Lid van de Ledenraad Rabobank Den Haag (bezoldigd) -Bestuurslid bij de Stichting Horst Gerson Lezingen (onbezoldigd)
de heer dr. W.P. de Ridder	Directeur en eigenaar van Futures Studies	-Lid RvT St. Stedelijk Gymnasium Leiden (bezoldigd) -Vice-voorzitter van de Raad van Commissarissen van Woningstichting Nieuwkoop (bezoldigd) -Vice-voorzitter van de Raad van Toezicht van Stichting PEP (bezoldigd)

1.2 Algemene schoolinformatie

Het Stedelijk Gymnasium Leiden is het grootste zelfstandige gymnasium van Nederland. Het Stedelijk Gymnasium Leiden is een openbare school met een lange geschiedenis. Als eerste gymnasium in ons land werd het in 1838 opgericht als voortzetting van de Latijnse school, waarvan de oudste vermelding dateert uit 1324.

In oktober 2019 telt het Stedelijk Gymnasium in Leiden 1984 leerlingen, van wie meer dan de helft uit naburige gemeenten komt. De school heeft dan ook een duidelijk regionale functie.

De school is gehuisvest op twee locaties: de locatie Athena aan de Fruinlaan in Leiden-Oost, met 1034 leerlingen en de locatie Socrates aan de Nieuwe Marnixstraat in Leiden-Noord, met 950 leerlingen. Drie leerlingen hiervan volgen hun lessen bij het regionaal opleidingscentrum mboRijnland, Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs (VAVO). De SSSL heeft samenwerkingsovereenkomsten voor deze leerlingen met mboRijnland.

Het leerlingenaantal is de afgelopen jaren redelijk stabiel. Ten opzichte van 1992 is het leerlingenaantal meer dan verdubbeld van 940 leerlingen tot 1984 in het schooljaar 2019-2020.

	2016	2017	2018	2019
Aantal leerlingen	2017	2036	2021	1984

1.3 Visie & Missie

Visie: Aansprekend onderwijs: de leerling op weg naar verantwoordelijkheid

In de voorafgaande schoolplanperiodes stond op ons gymnasium steeds het ontwikkelen van de *forma mentis* centraal: een kritische, zelfstandige analytische en sociale houding bij onze leerlingen. Essentieel daarbij zijn niet alleen het verwerven van kennis, maar ook het ontwikkelen van zelfinzicht en eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot het leerproces. In het nieuwe schoolplan plaatsen we dit leerproces ook in een pedagogisch perspectief.

In *Het prachtige risico van onderwijs* signaleert pedagoog en onderwijskundige Gert Biesta hoe we het moderne onderwijs vaak te kwantitatief en productmatig benaderen. De onderwijskwaliteit wordt teveel afgemeten aan opbrengsten en uitkomsten en de bewijslast hiervoor wordt voortdurend op het bordje van de leerling gelegd middels toetsen, presentaties en werkstukken. Als dit het enige 'register' is dat in het onderwijs wordt bespeeld dan is er iets uit balans geraakt.

Het onderwijs zou erop ingericht moeten zijn de leerling de weg te wijzen naar eigen verantwoordelijkheid en om als volwassen subject in de wereld te kunnen en te willen staan.

Dat volwassen subject brengt ons terug bij ons schoolplan en de *forma mentis*. Wij denken dat de persoonsvorming, zoals Biesta die beschrijft, een mooi handvat geeft voor de invulling ervan. Met de term *formatio mentis* hebben we altijd de ontwikkeling naar een kritisch, sociaal en zelfstandig denkend mens voor ogen gehad. De theorie van Biesta voegt daar met zijn pedagogische component een nadruk op de aanspreekbaarheid aan toe. Jezelf ontplooiën en gebruik willen maken van vrijheid betekent dan ook daarvoor verantwoordelijkheid willen dragen. Een volwassen subject is een persoon die ook aangesproken kan worden op het gebruik van zijn individuele vrijheid.

De leerling als individu centraal zetten is daarbij niet het goede uitgangspunt. Het gaat er niet om dat leerlingen zichzelf kunnen zijn, of alleen maar vanuit zichzelf betekenis kunnen geven aan de wereld om hen heen. Gepersonaliseerd leren is geen doel op zich. Bij de zo vaak genoemde 21^e eeuwse vaardigheden moet het niet alleen maar gaan om individuele overlevingsvaardigheden, maar om het stimuleren van een betekenisgeving die ook vertrekt vanuit de verhouding tot de ander en het andere. Zich ontwikkelen naar volwassenheid betekent zichzelf niet zien als het centrum van de wereld, maar er deel van uitmaken.

Volgens Biesta wordt de leerling als subject onterecht verbonden aan vrijheid-als-soevereiniteit, het vrijheidsbegrip waarbij we op geen enkele manier rekening houden met door wie of wat er buiten onszelf in de wereld bestaat. Biesta bepleit daarom een terugkeer van het lesgeven. De docent is als pedagoog essentieel voor de ontwikkeling van de leerlingen. Daarbij gaat het niet om een terugkeer van het traditionele docentschap, maar een 'derde weg', waarin de docent niet alleen coach is, maar ook regisseur en het lesgeven een essentiële component in het onderwijsproces blijft. Enkel het geven van keuzes aan leerlingen maakt onderwijs niet tot goed onderwijs, de docent zal de leerlingen moeten leren om die keuzes in perspectief te zien en op die keuzes te reflecteren in relatie tot de wereld om hen heen.

Een school is een pedagogische leergemeenschap, daarom moet op school niet alleen het leren centraal staan maar moeten we ook durven les te geven. We moeten de weg naar het 'eigenaarschap van het leerproces bij leerlingen' zorgvuldig uitstippelen, anders leidt die weg niet tot volwassenheid en gaat het niet om subjectificatie maar zelf-objectificatie, waarbij subjectificatie staat voor het

ontwikkelingsproces naar een aanspreekbaar lid van de samenleving. Het zou in het onderwijs niet moeten gaan om het stimuleren van egocentrisme, maar om een groei naar volwassenheid.

Dit streven is gekozen als motto voor het nieuwe schoolplan: aansprekend onderwijs in de dubbele betekenis van het woord.

Missie

We bieden aansprekend gymasiaal onderwijs dat breed toegankelijk is in een prettig schoolklimaat. We spannen ons in om alle leerlingen die een gymnasiumopleiding bij ons willen volgen en daar de potentie voor hebben, binnen te halen en te houden. We stimuleren de leerling stappen te zetten op weg naar verantwoordelijkheid.

Inhoud en onderwijskwaliteit

Het onderwijs op onze school is in eerste instantie gericht op de inhoud. Deze focus wordt weerspiegeld in de samenstelling van het docentenbestand, dat voor het overgrote deel bestaat uit (academisch geschoolde) docenten met een eerstegraads onderwijsbevoegdheid.

Het Stedelijk Gymnasium wil onderwijs bieden van een hoge kwaliteit. Wij streven naar effectief onderwijs, waarbij rekening wordt gehouden met verschillen in leertempo, leerstijl en niveau. Wij houden rekening met individuele achterstanden en leerproblemen terwijl leerlingen die meer aankunnen dan het reguliere lesprogramma, moeten kunnen rekenen op extra aanbod en uitdaging.

Ambitie en talentontwikkeling

Het Stedelijk Gymnasium streeft ernaar een klimaat te scheppen waarin ambitie als kwaliteit wordt gezien, voor zowel leerlingen als personeel. Dit betekent voor ons onderwijs dat wij binnen en buiten de reguliere lessen mogelijkheden aanbieden die verder gaan dan het voorgeschreven curriculum. Hierdoor krijgen leerlingen de kans om hun eigen talenten optimaal tot hun recht te laten komen en uit te blinken op alle mogelijke terreinen. Onze school wil bij de inrichting van het onderwijs de nadruk leggen op de eigen verantwoordelijkheid van de leerlingen. Sociale vorming en samenwerking met anderen staan daarbij hoog in het vaandel. Studie- en huiswerkhulp en coaching van onderbouwleerlingen door bovenbouwleerlingen wordt gestimuleerd. De school hecht aan een goede en ordelijke en veilige werksfeer voor de leerlingen en streeft ernaar ook buiten de lestijden de school open te stellen als studieplek voor huiswerk en voor verdiepende en remediërende activiteiten van de leerlingen.

Attitude, ruimte en respect

Een belangrijk op klassieke leest geschoeid vormingsdoel is het ontwikkelen van de "forma mentis", het ontwikkelen van een kritische en analytische attitude bij onze leerlingen. Deze instelling is van grote waarde bij alle vakken en activiteiten op school, bij vervolgstudies en in de maatschappij.

Wij stimuleren een klimaat van openheid, wederzijds respect en een persoonlijke benadering. Onze school bevordert mondigheid en een kritische zelfstandige houding, waarbij respect voor andere opvattingen centraal staat. Discriminerend of ondermijnend gedrag tolereren we niet. Iedere leerling en medewerker moet zich veilig en gerespecteerd voelen.

Binding

Een grote betrokkenheid van alle geledingen op school is noodzakelijk. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen zelf verantwoordelijkheden dragen en serieus genomen worden. De zeer actieve leerlingenvereniging USA organiseert culturele en sportieve activiteiten, feesten en geeft het leerlingenblad (Socius) uit. Leerlingen uit klas 5 zijn hulpmentor voor klas 1, leerlingen uit de bovenbouw geven huiswerkhulp aan leerlingen uit de onderbouw en leerlingen maken deel uit van de

Medezeggenschapsraad, leerlingenraad en andere overlegorganen. Ouders leveren een waardevolle bijdrage aan de ontwikkeling van de school door hun betrokkenheid in de ouderraad, de medezeggenschapsraad (MR), als klassenouder of begeleider bij projecten en andere activiteiten.

Organisatiedoelen

De organisatiedoelen worden verwoord in de kernkwaliteiten van de school:

- het geven van effectief onderwijs dat in eerste instantie gericht is op de inhoud en de kwaliteit;
- het scheppen van een klimaat voor zowel leerlingen als personeel waarin ambitie als kwaliteit wordt gezien, waarin ieder zijn talenten optimaal kan ontwikkelen en waarin ieder kan excelleren;
- het ontwikkelen van een kritische en analytische attitude bij de leerlingen;
- het creëren van betrokkenheid en binding met de school van leerlingen, ouders en medewerkers.

1.4 Financieel beeld op hoofdlijnen

De exploitatiecijfers over het totale kalenderjaar 2019 laten een positief resultaat zien (€ 575.241). Dit resultaat is tot stand gekomen door een positieve ontwikkeling ten opzichte van de begroting in alle vier de kwartalen. De inkomstenkant wijkt m.b.t. de bekostiging enorm af van de prognose (+€ 841.791). Aan de kostenkant zijn er verschillen m.b.t. personele kosten door de ontvangen uitkeringen (€ 116.866 minder) en scholingskosten (€ 51.895 minder). Andere afwijkingen van de begroting vinden we bij de huisvesting en overige lasten onder invloed van minder kosten schoolboeken (€ 118.035 minder) en verwarmingskosten (€ 26.231 minder).

De kengetallen solvabiliteit en liquiditeit bleven onverminderd hoog en lieten op balansdatum geen wezenlijke verandering zien ten opzichte van het vorig kalenderjaar. Risico's staan vermeld in par 1.6.2 en worden geanalyseerd in de risicoanalyse (par 1.9). Met betrekking tot het kasstroomoverzicht (zie p.49 en de toelichting op p.39) en de financieringsbehoefte zijn in het kalenderjaar geen bijzonderheden te vermelden.

De hoogte van de financiële buffer heeft ertoe geleid dat het bestuur besloten heeft om in een periode van ca. 10 jaar, waarbinnen naar verwachting ook leerlingenpopulatie en huisvesting op korte termijn zich zullen stabiliseren (zie Strategisch beleid en huisvesting), een deel van de reserves in te zetten voor een (min of meer) structurele besteding. Dit heeft de volledige instemming van de Raad van Toezicht en de GMR gekregen. Bij het vaststellen van de begroting en de meerjarenbegroting in de Kadernota worden jaarlijks, zolang het financiële perspectief daartoe de ruimte geeft, voorstellen gedaan om met nieuw (structureel) beleid de reserves af te bouwen.

De extra bedragen kunnen pas optimaal ingezet worden als voldoende huisvesting geregeld is. Het perspectief voor de realisering hiervan is in mei 2019 duidelijk geworden. De gemeenteraad heeft haar goedkeuring verleend aan de uitbreiding van de locatie Athena en de uitbreiding is in de zomer van 2019 begonnen. Het bestuur heeft besloten om de invulling van het nieuwe beleid verder uit te werken en te realiseren. Zolang de financiële situatie hier ruimte voor biedt, zal een niet sluitende begroting worden gepresenteerd om de reserves tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. De bekostiging van het nieuwe beleid dat hieruit voortvloeit, is in de meerjarenbegroting geconcretiseerd. Om de overmatige reserves terug te brengen zijn - naast het terugbrengen van de groeps grootte - de afgelopen jaren aanvullende structurele kwaliteit bevorderende maatregelen genomen, waaronder een (gedeeltelijke) eigen bekostiging van de optimale functiemix, het aanstellen van een conector onderwijs en zorg, het aanbieden van facultatieve extra vakken, zoals een het vak onderzoek, wiskunde C en drama en meer vakondersteuning (uitbreiding uren TOA's). Naast deze maatregelen zullen komende jaren nog extra maatregelen volgen.

De middelen die in 2019 op basis van de 'Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO/VO' (oktober 2019) zijn ontvangen dienen overeenkomstig de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ) als bate te worden verantwoord in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft. In deze regeling van november 2019 is aangegeven dat de aanvullende rijksbijdrage wordt verstrekt aan het PO en VO voor het kalenderjaar 2019 (art. 1 Regeling) en dus dient de aanvullende rijksbijdrage als bate in 2019 te worden verantwoord. Voor Stedelijk Gymnasium Leiden betreft dit een bedrag van circa € 312.167. Voor de besteding van deze middelen bestaan in de praktijk veel vragen in hoeverre het mogelijk is al rekening te houden met in de toekomst uit te betalen hogere salarissen. Hiervoor gelden de reguliere bepalingen van hoofdstuk 271 'Personeelsbeloningen' van de RJ. Als er per balansdatum (31 december 2019) feitelijke of afdwingbare verplichtingen zijn voor een schoolbestuur, dan dienen de lasten in 2019 opgenomen te worden. Zowel voor het PO als voor het VO geldt dat er in 2019 geen afspraken zijn gemaakt waarop werknemers per balansdatum (31 december 2019) een feitelijk of afdwingbaar recht hebben. Om deze reden is het per 31 december 2019 niet mogelijk om een verplichting op te nemen in de jaarrekening voor toekomstige salariskosten.

In de praktijk blijkt dat bovenstaande verwerkingswijze als een 'mis-match' wordt ervaren en er is dan ook veel kritiek geweest op bovenstaande verwerkingswijze. Om deze verwerkingswijze beter inzichtelijk te maken wil het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden deze baten via de resultaatbestemming toevoegen aan een specifieke bestemmingsreserve, zodat het voor een lezer van de jaarrekening inzichtelijk is welk deel van het resultaat een specifieke bestemming heeft en dus in principe geen vrij vermogen is. Het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden stelt voor om € 312.167 als **bestemmingsreserve** voor onderwijsontwikkeling, onderwijsinnovatie en werkdrukverlichting te bestempelen. De wijze van besteding zal met actieve betrokkenheid van het onderwijzend personeel plaatsvinden.

Gezien het demografisch perspectief met betrekking tot de te verwachten leerlingenaantallen, is besloten om op advies van de accountant het positieve resultaat over 2019 en een deel van de algemene reserve om te zetten in een **bestemmingsreserve** om de onderwijskwaliteit op de middellange termijn te borgen in een situatie van lichte krimp.

Het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden stelt voor om uit de algemene reserve een bestemmingsreserve handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp te vormen voor een bedrag van € 4.870.212. Dit bedrag is gebaseerd op de exploitatietekorten die in de Kadernota 2020-2024 berekend worden onder invloed van het dalende aantal leerlingen zonder concessie te doen aan uitgave om de onderwijskwaliteit op peil te houden.. De instroom van het aantal leerlingen in klas 1 is in het lopend en komend schooljaar rond de 320 en de verwachting is dat de instroom de komende vijf jaren op dit niveau zal blijven. Het te reserveren bedrag is daarom gebaseerd op het gemiddelde exploitatietekort van een scenario met een instroom van 330 leerlingen en een scenario met een instroom van 315 leerlingen:

leerlingenaantal en resultaat											
	2020 resultaat		2021 resultaat		2022 resultaat		2023 resultaat		2024 resultaat		5 jaar totaal
	aantal leerlingen	begr 2020	aantal leerlingen	begr 2021	aantal leerlingen	begr 2022	aantal leerlingen	begr 2023	aantal leerlingen	begr 2024	
scenario330	1984	-221022	1919	-€ 667.866	1893	-€ 902.667	1858	-€ 1.163.743	1839	-€ 1.308.516	-€ 4.263.812
scenario315	1984	-221022	1904	-€ 978.995	1864	-€ 1.112.232	1815	-€ 1.464.598	1783	-€ 1.699.765	-€ 5.476.612
											gemiddeld -€ 4.870.212

In de 'scenario's' zijn steeds de volgende uitgangspunten gehanteerd:

I. Overheidsbekostiging en ontwikkeling loonkosten

In de meerjarenbegroting zijn trendmatige ontwikkelingen in baten en kosten buiten beschouwing gelaten. We hebben ervoor gekozen om te begroten volgens feitelijke situatie met betrekking tot de

beschikkingen bekostiging van de overheid en de feitelijke cao met betrekking tot de loonontwikkeling. De afgelopen twee jaar is de bekostiging weliswaar trendmatig verhoogd, maar de VO- raad verwacht dat 'deze ruimte geheel of voor het grootste deel gevuld zal worden met cao-afspraken of andere arbeidsvoorwaardelijke zaken als pensioenpremies. Daarbij is het denkbaar dat een afspraak over 2019 wordt gemaakt, die pas in 2020 tot uitbetaling zal komen. De berekening van de loonkosten is gebaseerd op het huidige werknemersbestand. Gebruik is gemaakt van de in 2019 geldende cao en salarisschalen zonder indexatie toe te passen.

II. Proportionele grondslag

De prognosticering van de materiële kosten is indien van toepassing proportioneel doorgerekend aan de hand van de leerlingaantallen. Veel materiële kosten zijn echter niet direct afhankelijk van de fluctuering van het leerlingenaantal. Met betrekking tot de personele kosten is de proportionele basis bewust niet gehanteerd. Hier liggen twee redenen aan ten grondslag. Allereerst is dat het streven de onderwijskwaliteit steeds als prioriteit te stellen, in dat kader zullen teruglopende leerlingaantallen niet automatisch leiden tot een vermindering van het personeelsbestand. In de tweede plaats zal een vermindering van het leerlingenaantal allereerst leiden tot rechtspositioneel vastgesteld overleg en in het uiterste geval tot een sociaal plan waarin personele gevolgen overeengekomen worden.

III. Huisvesting en investeringen

In het meerjareninvesteringsplan zijn naast de noodzakelijke vervangings- en vernieuwingsinvesteringen (smartsboards, ict, meubilair etc.) ook de investeringen voor de uitbreiding van Athena opgenomen. Zowel de stichtingskosten (bouw) als de kosten voor de eerste inrichting zijn voor rekening van de gemeente. Het inrichtingsbedrag zal niet voldoende zijn om alle inrichtingskosten te dekken. Daarom is in de meerjarenprognose een te investeren bedrag van € 300.592 opgenomen, dit bedrag is ongeveer gelijk aan het bedrag dat in de uitbreiding van Socrates is geïnvesteerd; met een afschrijvingstermijn van 20 jaar komt dit neer op een jaarlijkse kostenpost van € 15.000.

De specificatie van het exploitatieresultaat wordt beschreven in de Kadernota en meerjarenbegroting 2020-2024.

1.4.1 Strategisch beleid en huisvesting

Het beleid van de Stichting Stedelijk Gymnasium is steeds geweest om zoveel mogelijk leerlingen de kans te geven een goede gymnasiumopleiding te volgen. Om de kwaliteit te kunnen waarborgen acht het bestuur het noodzakelijk om de schoolgrootte te bewaken. In 2019 was met een totaal van 332 leerlingen voor klas 1 een loting niet noodzakelijk.

1.5 Realisatie beleidsvoornemens en bestuurlijke zelfevaluatie

1.5.1 Meerjarige beleidsontwikkelingen schoolplan

De beleidsvoornemens zoals deze zijn geformuleerd in het schoolplan worden uitgevoerd, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De evaluatie maakt onderdeel uit van de van tevoren vastgestelde beleidscyclus. Het schoolplan omvat beleidsvoornemens op het gebied van school- en onderwijskundig beleid, personeelsbeleid, kwaliteitszorg, financieel en materieel beleid, interne en externe communicatie.

1.5.2 Onderwijskundig beleid en onderwijsprestaties

Het Stedelijk Gymnasium Leiden biedt onderwijs op hoog niveau aan: er is voor veel vakken meer aanbod in het opdoen van kennis en vaardigheden dan het minimale curriculum. Het SGL onderhoudt nauwe contacten met de Universiteit Leiden. Leerlingen participeren in aansluitingsprojecten VWO-WO.

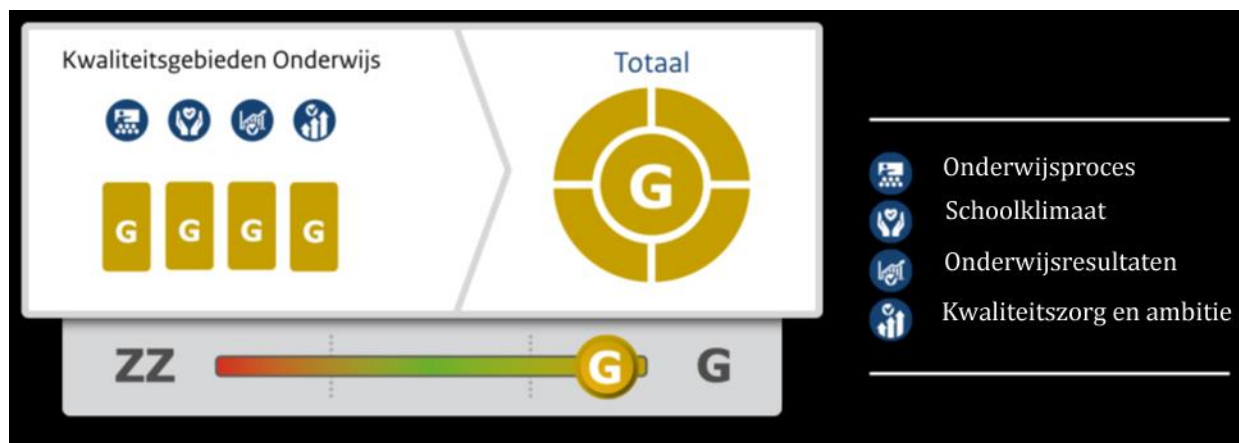
Het Stedelijk Gymnasium heeft het vertrouwen van de Inspectie van het Onderwijs. Bij het laatste inspectieonderzoek werd op alle vier de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces, Schoolklimaat, Onderwijsresultaten en Kwaliteitszorg en ambitie de kwalificatie *Goed* toegekend. De conclusie van de inspectie luidde:

“Wij beoordelen het onderwijs op de locaties Socrates en Athena van het Stedelijk Gymnasium als goed.

Wij geven deze waardering op grond van een aantal overwegingen:

- De school heeft een goede kwaliteitscultuur,
- het zicht op de ontwikkeling en begeleiding is goed,
- de school biedt haar leerlingen veel extra's in het aanbod,
- de school heeft een uitgebreid netwerk van partners waarmee zij goed samenwerkt.

De school voldoet bij deze oordelen op overtuigende wijze aan de basiskwaliteit en realiseert daarnaast schooleigen doelstellingen.”

Van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ontving het Stedelijk Gymnasium Leiden sinds 2012 ononderbroken het predicaat excellente school. Bij de meest recente beoordeling hebben beide locaties van het Stedelijk Gymnasium van de Inspectie van het onderwijs het predicaat ‘Excellente School’ gekregen. Het predicaat is voor drie jaar verleend. Een door de inspectie samengestelde deskundige jury heeft de scholen beoordeeld.

Uit het juryrapport:

“De jury is van oordeel dat het Stedelijk Gymnasium het predicaat Excellente School toekomt. De jury is onder de indruk van de persoonlijke aandacht voor leerlingen en het creëren van een ambitieuze en uitdagende cultuur waarin iedereen zijn talentvleugels kan geven.

Het Stedelijk Gymnasium kan als voorbeeld dienen voor andere scholen.

Het Stedelijk Gymnasium omschrijft haar excellentieprofiel als Talentontwikkeling van alle leerlingen binnen een sociale context. Niet alleen de ontwikkeling van merkbaar talent, maar ook van verborgen talent, waarbij sociale vorming en samenwerking gestimuleerd worden. De jury komt tot de conclusie dat dit een helder en relevant excellentieprofiel is voor het Stedelijk Gymnasium.

Het excellentieprofiel van het Stedelijk Gymnasium wordt goed uitgevoerd. De jury concludeert dat de school een weloverwogen aanpak heeft met betrekking tot het excellentieprofiel. Meer samenhang te brengen tussen talent en de keuze uit het brede aanbod van activiteiten wordt in gang gezet, door in te zetten op gepersonaliseerd leren en het geven van feedback. Daar ligt nu een goede basis voor.

De jury concludeert voorts dat de school haar doelstellingen lijkt te gaan behalen en daarbij voldoende instrumenten in handen heeft om de resultaten van het excellentieprofiel valide en betrouwbaar vast te stellen. De school behaalt met haar getalenteerde leerlingen goede tot zeer goede resultaten bij de examens. Zij behoort met een aantal vakken tot de top van Nederland. De resultaten van het excellentieprofiel trekt de jury wat breder, ook naar het proces, omdat samenhang brengen in het excellentieprofiel centraal staat. De eerste signalen zijn positief, de school is goed op weg.

De school evalueert en borgt bewust haar excellentieprofiel. Zij kijkt met behulp van haar kwaliteitszorgsysteem systematisch terug en vooruit en werkt duurzaam aan het bijstellen van het excellentieprofiel. De school kan duidelijk aantonen dat sinds de vorige jurering het excellentieprofiel groei heeft doorgemaakt en dat het excellentieprofiel toekomstbestendig is. Het Stedelijk Gymnasium is met betrekking tot het excellentieprofiel zowel intern als extern gericht en neemt zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid. Talentontwikkeling voor speciale groepen, maar ook aandacht voor verborgen groepen maakt de school met haar excellentieprofiel waar.”

1.5.3 Ontwikkeling van strategisch HRM beleid

De kwaliteit van het personeel is cruciaal voor de kwaliteit van het onderwijs en een goede verbinding van het personeelsbeleid met de opgaven waar de school voor staat en met de missie en de kernkwaliteiten is van grote meerwaarde.

Het personeelsbeleid is er daarbij op gericht een klimaat te bieden waarin het personeel zich gewaardeerd weet en zich gestimuleerd voelt in de eigen ontwikkeling, passend binnen de missie van de school. Wij willen niet alleen met leerlingen, maar ook met elkaar als medewerkers zorgvuldig omgaan en eisen niet alleen van leerlingen hoge kwaliteit, maar ook van medewerkers. De school is een “lerende organisatie” een organisatie die niet alleen in staat is om te leren, maar ook om “leren te leren” (individueel en collectief). De medewerkers beschouwen zichzelf en elkaar als volwassen individuen, die zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun functioneren in relatie tot elkaar.

Vanuit de organisatiedoelen en de visie op personeelsbeleid zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Behoud en onderhoud van de kwaliteit van de arbeid bij het personeel;
- Het scheppen van een goed werkklimaat en werksfeer;
- Het creëren van goede arbeidsvoorwaarden en omstandigheden.

Bij de ontwikkeling van het HRM beleid van de stichting komen onder meer de volgende onderwerpen aan bod:

- Gesprekkencyclus
- Loopbaanontwikkeling
- Scholing

- Formatie- en organisatie
- Arbeidsvoorwaarden
- Arbeidsomstandigheden
- Lerarentekort

Jaarlijks wordt aan de hand van het schoolplan een jaarplanning ofwel activiteitenplan opgesteld, waarin deze onderwerpen een plek krijgen, evenals de thema's veiligheid, gezondheid en welzijn.

Strategisch personeelsbeleid

Het belangrijkste aandachtspunt binnen het Strategisch personeelsbeleid was voor de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden in 2019 de doorlopende leerlijnen van docenten en schoolleiders. Bij de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zijn onderwijs en personeelsontwikkeling onlosmakelijk gekoppeld. Om goed onderwijs te kunnen geven en als school een aantrekkelijke werk- en leeromgeving te kunnen bieden, stemmen we het personeelsbeleid af op de onderwijskundige doelen. Zo zorgen we voor een professionele ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van leraren en schoolleiding. Zowel in de planvorming als in de beleidsuitvoering (en binnen de context van een professionele dialoog) realiseren we dat docenten en schoolleiding zoveel mogelijk willen, kunnen en mogen leren met inzet van de daarvoor in 2019 verstrekte bekostiging.

Gesprekkencyclus

Beide scholen werken met een vaste gesprekscyclus, die beschouwd wordt als de basis voor de uitvoering van een goed Integraal Personeelsbeleid en op een HRM-leest is geschoeid. Met alle nieuwe medewerkers worden beoordelingsgesprekken na afloop van het eerste jaar gevoerd. Met ingang van 1 augustus 2019 hebben 7 nieuwe docenten een aanstelling gekregen. De nieuwe docenten volgen bij een positieve beoordeling een driejarige inductietraject.

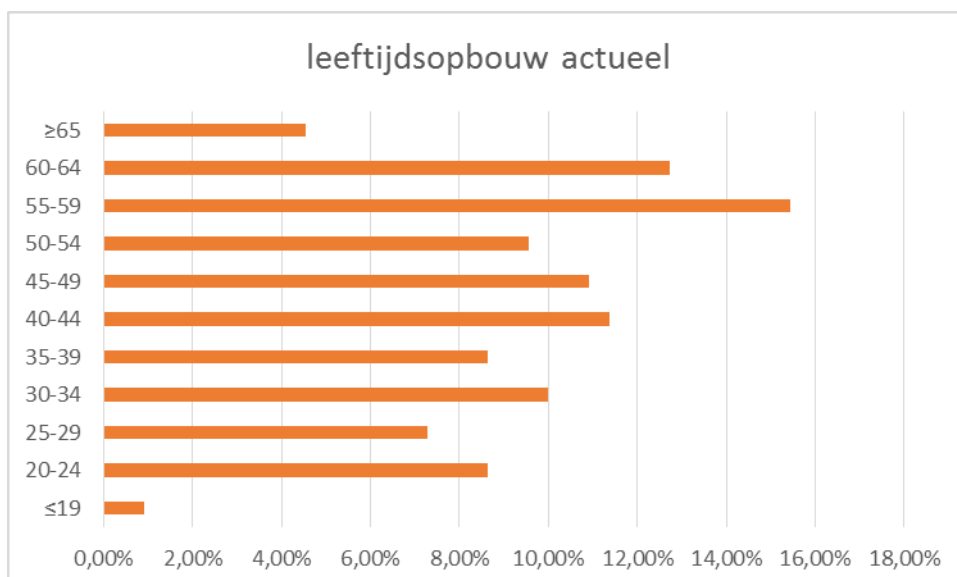
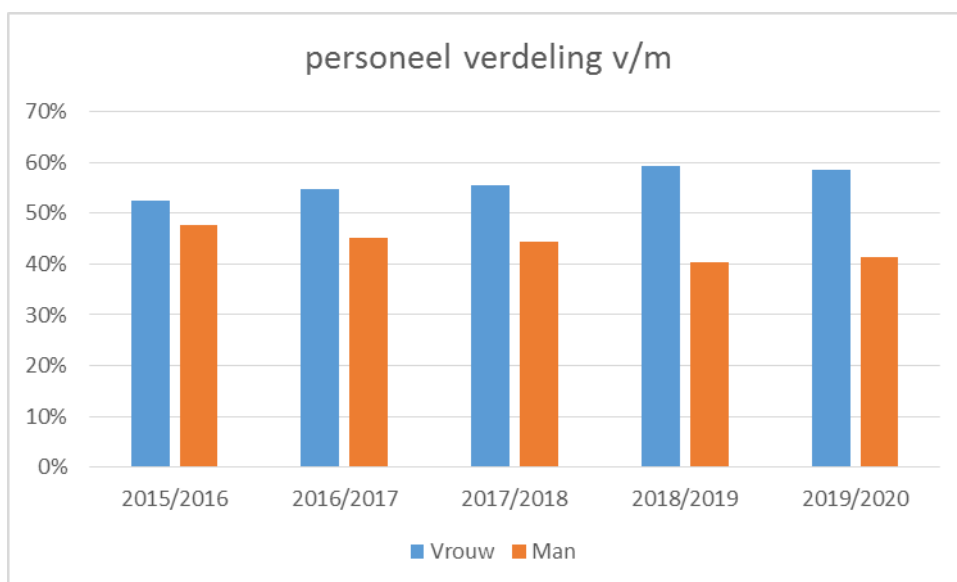
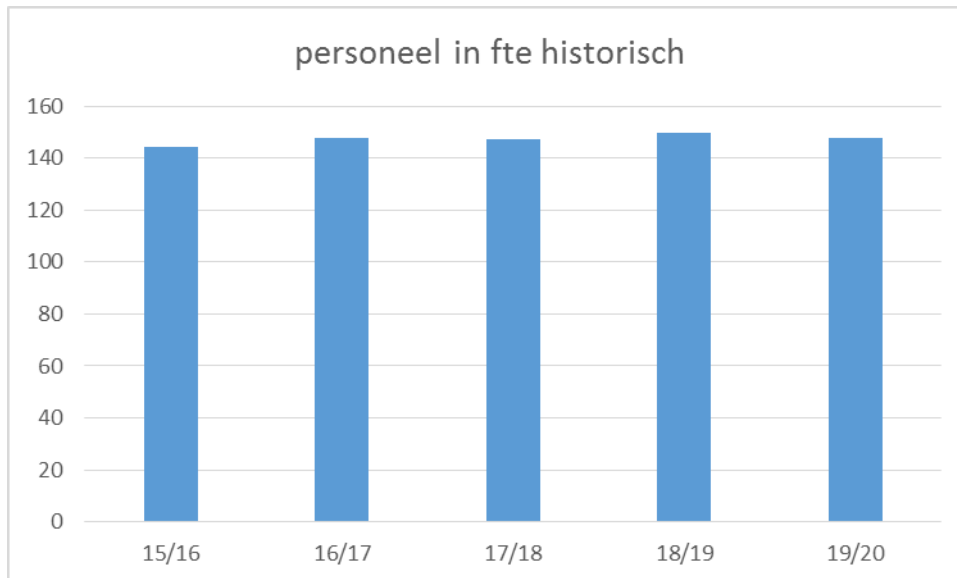
Voor zittend personeel is er, in overleg met de PMR, een tweejaarlijkse gesprekscyclus. Met ongeveer de helft van de docenten en alle stafmedewerkers is dit jaar een functioneringsgesprek gevoerd.

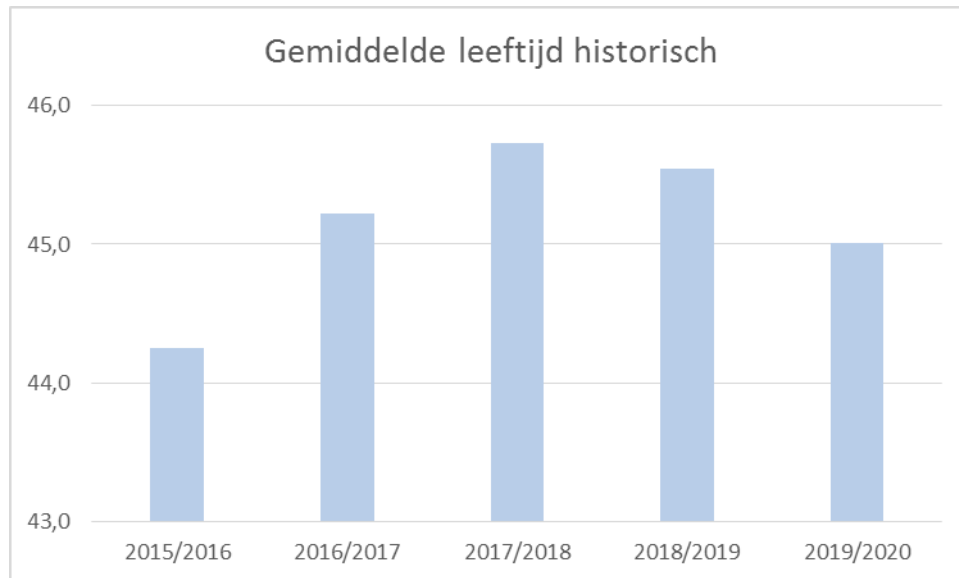
Professionalisering

Professionalisering is een belangrijk element in het personeelsbeleid, evenals alle zaken die daaruit voortvloeien. Het Human Resource Management (HRM) van een school draait eerst en vooral om de vrouw of man voor de klas. Het is tevens één van de 'antwoorden' op het lerarentekort en een hoofdelement in het tegengaan van (een beleving van) grote werkdruk. Professionalisering helpt medewerkers beter toegerust te zijn en beter in staat te zijn 'onderwijs en zorg op maat' te leveren voor de leerlingen. We leren steeds beter om meer gebruik te maken van in de scholen aanwezige kennis en kunde. Dat doen we onder meer door het delen van good practices, collegiale consultatie en intervisie.

Ontwikkeling van een strategisch personeelsplan en gegevens medewerkers

In dit hoofdstuk worden diverse kengetallen behandeld ten aanzien van de samenstelling van het personeelsbestand van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. Deze kengetallen worden jaarlijks gemonitord en inzet is om in de komende periode op deze kengetallen (nog) meer grip te krijgen. De ontwikkeling van de personeelsformatie binnen de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden valt af te lezen uit de navolgende grafieken:

Formatie

De aanmelding van 332 leerlingen in 2019 leidde tot de vorming van twaalf brugklassen: zes op Socrates en zes op Athena. In de volgende tabel wordt de relatie zichtbaar gemaakt tussen de volgens het rekenmodel van de lumpsumbekostiging beschikbare en de daadwerkelijke ingezette fte's.

Bekostiging en inzet personeel		BEREKENINGSGRONDSLAG		FORMATIE IN FTE	
		BEKOSTIGING IN FTE		FORMATIE IN FTE	
		schooljaar 2017-2018	schooljaar 2018-2019	schooljaar 2017-2018	schooljaar 2018-2019
	Formatie directie				
1.	Directie			2,00	2,00
2.	conrector			1,90	1,90
3.	Coördinatoren			3,18	3,21
	TOTAAL DIR	11,98	11,88	7,08	7,11
	Formatie onderwijzend				
4.	Onderwijzend personeel	106,38	105,53	94,56	94,52
	Beter Presteren/SWV	4,18	4,50		
5.	Niet-lesgebonden taken			12,06	12,88
	TOTAAL OP	110,56	110,03	106,62	107,40
	Formatie ondersteunend				
6.	Overig personeel				
	TOTAAL OOP	19,41	19,24	20,62	20,92
	ALGEMEEN TOTAAL	141,95	141,16	134,32	135,44

Berekeningsgrondslag personeel deel lumpsumbekostiging ten opzichte van inzet personeel 2018

Het gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Het gevoerde beleid is gericht op beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag. We hebben in beeld welke ex-medewerkers een beroep doen op een uitkering en toetsen de rechtmatigheid daarvan voor zover mogelijk.

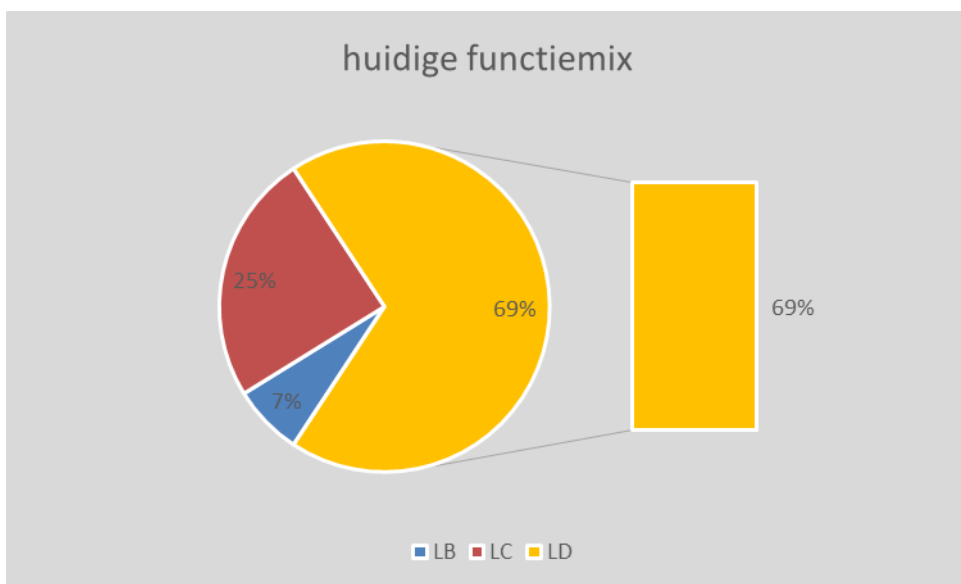
Personeelsbeleid & Functiemix

Wij willen een klimaat bieden waarin het personeel zich gewaardeerd en gestimuleerd voelt in de eigen ontwikkeling. In het schooljaar 2003-2004 is het functiebouwwerk FUWA-VO ingevoerd. In de CAO VO 2008-2010 is de functiemixregeling opgenomen. Deze regeling hield in dat de CAO aan de scholen

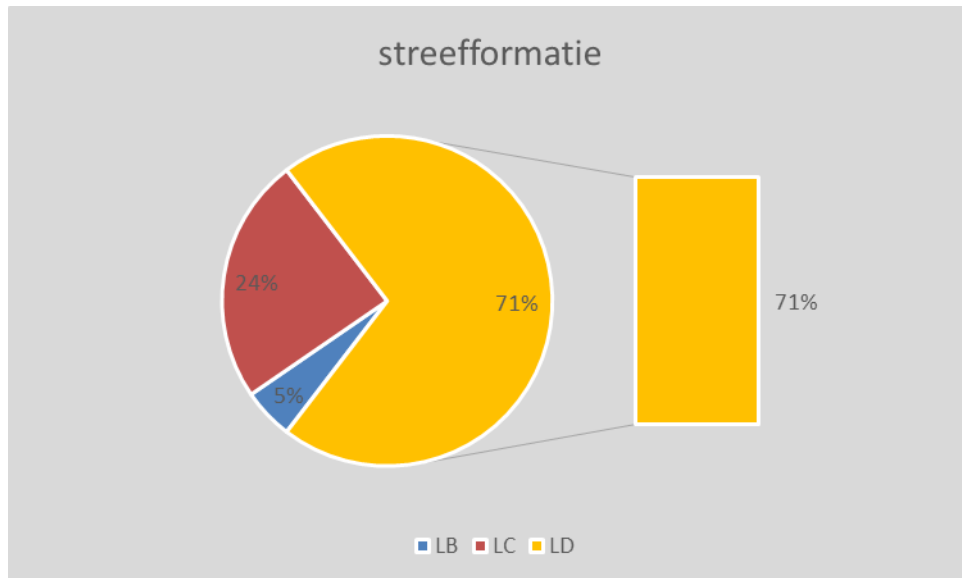
voorschrijft hoeveel procent van de docenten in LB, LC en LD moeten worden benoemd. De concrete doelstellingen met betrekking tot percentages in salarisschalen waaraan de SSGL moet voldoen om voor de extra bekostiging in aanmerking te komen waren:

- In 2011 30% LB minder, 29% LC meer en 1% LD meer.
- In 2014 50% LB minder, 39% LC meer en 11% LD meer.

In 2014 bleek volgens de rekentool van het ministerie dat de bekostiging niet toereikend is om de oorspronkelijke streefcijfers voor 2014 te realiseren. Voor het SGL werd berekend dat het doorvoeren van de oorspronkelijke functiemixstreefwaarde van 178 zou leiden tot een tekort van 2,5% van de loonkosten. De overheidsbekostiging was toereikend om 62% van de oorspronkelijke doelstelling te realiseren, wat zou leiden tot een functiemixgetal van 155. De actuele situatie in oktober 2014 liet, mede door het in de nieuwe cao geldende entreerecht, een functiemix van 160 zien. Begin 2015 heeft een Decentraal Georganiseerd Overleg plaatsgevonden waarin het uiteindelijke streefgetal voor de functiemix is afgesproken. Dit getal is vastgesteld op 166 en deze streefwaarde wordt door het bestuur gehanteerd zolang de financiële middelen daartoe toereikend zijn. Het functiemixgetal wordt bepaald door de verhouding tussen de LD-, LC- en LB-functies. In 2019 was de verhouding als volgt:

De overeengekomen functiestreefwaarde laat zien dat er in 2019 binnen de LD-functies nog enige ruimte is:

In 2020 wordt een sollicitatieprocedure voor de LD-ruimte gestart.

Aanpak van het lerarentekort en versterking van de beschikbare capaciteit in de tekortvakken

Ook hier is het zaak, te blijven zoeken naar inventieve en duurzame oplossingen. Naast continuering van de intensieve samenwerking met het ICLON als opleidingscholen, zal onder meer een 'pool' worden samengesteld van net gepensioneerde docenten, die niettemin nog de energie en motivatie hebben om een bijdrage te blijven leveren aan het onderwijs op het SGL.

Leiden ligt in de arbeidsmarktregio Holland Rijnland. CentERdata heeft voor het voortgezet onderwijs ramingen gepubliceerd over te verwachten tekorten voor de komende jaren.

Hierbij zijn grote verschillen te zien tussen vakken, waarbij in relatieve zin de grootste tekorten merkbaar zullen zijn bij Wiskunde (tekort van 7,3%), Duits (tekort van 10,7%), natuurkunde (tekort van 11%), klassieke talen (tekort van 11,5%), scheikunde (tekort van 10,3%), informatica (tekort van 28,1%) en Frans (tekort van 10%)². De tekorten bij Nederlands lopen volgens de meest recente raming harder op dan in eerdere ramingen, tot 3,4% in 2024.

Naast tekorten in bovengenoemde vakken geven de scholen in de regio aan op korte termijn ook veel vacatures te verwachten bij Engels en aardrijkskunde. Naast kwantitatieve tekorten en tekorten voor specifieke vakken, spelen ook kwalitatieve problemen, doordat er steeds minder keus is, waardoor er soms concessies moeten worden gedaan aan de mate van geschiktheid van docenten voor het onderwijs.

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden neemt deel aan de *Regionale aanpak personeelstekort onderwijs Regio Leiden, Duin- en Bollenstreek*.

Doelstelling van deze samenwerking is om in het schooljaar 2020/2021 een goed functionerend netwerk van HRM-functionarissen te realiseren waar in gezamenlijkheid wordt gewerkt aan de professionalisering van HRM in de regio. Specifieke aandacht dit schooljaar gaat uit naar het harmoniseren van alle arrangementen aan nieuwe instromers. Voor het schooljaar 2021/2022 is de doelstelling de HRM-afdelingen van de scholen te laten beschikken over een samenhangend geheel van thema's en interventies waarmee scholen gezamenlijk of individueel aan de slag kunnen om medewerkers verder te ondersteunen in hun ontwikkeling, meer loopbaanmogelijkheden te bieden en zodoende bij te dragen aan minder uitval en medewerkers te behouden voor de regio.

1.5.4 Beleidsontwikkelingen 2019

Het schoolbeleid wordt voorbereid en besproken in de vergaderingen van de schoolleiding, het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. Het expliciteren van de verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht is gedurende het afgelopen twee jaar een belangrijk onderwerp van gesprek geweest in de vergaderingen van Bestuur en Raad van Toezicht. Bij de verzelfstandiging is gekozen voor het RvT-CvB model.

In 2019 waren er tien bestuursvergaderingen en vier vergaderingen van de Raad van Toezicht. De belangrijkste onderwerpen die tijdens de vergaderingen van 2019 aan de orde zijn gekomen zijn:

- Financiële kwartaalrapportages, Meerjarenkadernota, Bestuursverslag, Verslag Raad van Toezicht, Jaarrekening en Begroting;
- Voortgang Uitbreiding locatie Athena en tijdelijke huisvesting;
- Kwaliteitszorg: juryrapport Excellente Scholen, leerling-, personeel- en oudertevredenheidsonderzoeken;
- Inspectierapport vierjaarlijks bestuursonderzoek;
- Functioneringsgesprekken College van Bestuur;
- Schoolplan 2019-2023
- (Her-)benoeming leden Raad van Toezicht;
- Strategisch beleid en huisvesting;
- Passend Onderwijs;
- Risicomanagement;
- Formatieplan 2019-2020;
- Scholing Raad van Toezicht;
- Kadernota, financieel meerjarenperspectief en hoogte reserves;
- Structurele uitbreiding locatie Athena en tijdelijke huisvesting.

1.5.5 Zelfevaluatie bestuur

In 2018 heeft het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden een uitgebreide zelfevaluatie voorgelegd aan de Inspectie van het onderwijs met als doel de kwalificatie 'Goed' te verwerven in het kader van het traject Excellente Scholen 2019-2021.

In de zelfevaluatie wordt het totale onderwijsproces als goed beoordeeld. De inspectie onderschrijft deze evaluatie. Alle standaarden voldoen volgens de inspectie aan de basiskwaliteit. En bij de door het bestuur in de zelfevaluatie als goed beoordeelde standaarden voldoet de school volgens de inspectie op overtuigende wijze aan de deugdelijkheidseisen en realiseert de school ook eigen doelstellingen.

Onderwijsproces

In de zelfevaluatie van het gerealiseerde onderwijsproces worden met name de aspecten OP1, OP2, OP3, OP4 en OP6 onder de loep genomen.

Het bestuur beoordeelt OP1 als goed. Op basis van de periodieke tevredenheidsonderzoeken (Kwaliteitsscholen) constateren we dat de tevredenheid onder zowel ouders- als leerlingen op OP1(aanbod) hoog is.

Het bestuur beoordeelt OP2 als goed met als belangrijkste ontwikkelpunt het verbeteren van de doorstroom in de onderbouw. Ook de uitslag van de tevredenheidsonderzoeken zijn op dit onderdeel goed.

Het bestuur beoordeelt OP3 als goed met als belangrijkste ontwikkelpunt meer differentiatie in de les. Ook uit de resultaten van de tevredenheidsonderzoeken blijkt dat het didactisch handelen door zowel ouders- als leerlingen hoog gewaardeerd wordt. We streven naar minimaal een 8 door ouders op dit onderdeel en een 7.5 onder leerlingen. Alleen op het onderdeel didactisch handelen extra halen we dit nog niet. In de Akademie en de buitenschoolse scholing zal dit thema als aandachtspunt worden geagendeerd.

Het bestuur kwalificeert OP4 als goed. Ontwikkelpunt is nog meer maatwerk bieden voor met name de doelgroep “nieuwe gymnasiasten”. We zijn nog niet tevreden met het aantal nieuwe gymnasiasten dat onvertraagd doorstroomt van klas 1 naar het examen. We zijn gestart met handelingsgericht werken (HGW) in de klas door per locatie HGW-teams op te zetten. Dit willen we na evaluatie doorzetten naar de bovenbouw. Dit alles wordt gefinancierd door de inzet van de extra gelden van het samenwerkingsverband. Jaarlijks evalueren we al onze extra zorg met de (externe) begeleiders passend onderwijs en met de directeur van het samenwerkingsverband. Zij kunnen onze zorg beoordelen ten opzichte van de zorg die andere scholen organiseren. Zij beoordelen onze zorg als bovengemiddeld goed.

Het bestuur vindt dat het Stedelijk actief participeert in samenwerkingsverband met diverse lokale spelers, waarbij de nadruk ligt op de doelgroep “nieuwe gymnasiasten”, aansluitend op het speerpunt uit het schoolplan om actief beleid te zetten op deze groep. Het bestuur kwalificeert OP6 daarom als goed. Verbeterpunt is systematischer evalueren wat het effect is van de samenwerkingsactiviteiten specifiek gericht op de doelgroep “nieuwe gymnasiasten”.

Het oordeel van de Inspectie over het onderwijsproces is af te lezen uit het volgende overzicht:

Onderwijsproces	G		
	O	V	G
OP1 Aanbod			ℓ
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding			ℓ
OP3 Didactisch handelen		●	
OP4 Extra ondersteuning			ℓ
OP5 Onderwijstijd		●	
OP6 Samenwerking			ℓ
OP7 Praktijkvorming/stage		●	
OP8 Toetsing en afsluiting		●	

Schoolklimaat

Het bestuur kwalificeert SK1 als goed. Uit de tevredenheidsonderzoeken blijkt dat beide locaties zeer goed scoren op het onderdeel veiligheid.

Het kwaliteitsgebied schoolklimaat is ook door de inspectie als goed beoordeeld. Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen. De school voldoet aan de deugdelijkheidseisen. Het ervaren gevoel van veiligheid is hoog, bij zowel leerlingen als

leraren. Dit komt sterk naar voren in de jaarlijkse monitor naar de veiligheid, waar de school flink boven de norm scoort. De school monitort de veiligheidsbeleving jaarlijks en registreert incidenten in het leerlingvolgsysteem. Leraren gaan respectvol om met leerlingen en dat geldt ook voor de leerlingen onderling. Er zijn nauwelijks incidenten.

De school heeft een veiligheidsbeleid, anti-pestbeleid en een antipestcoördinator. Indien onderzoeken daartoe aanleiding geven, stelt de school het beleid bij. In gesprekken geven leerlingen aan positief te zijn over het schoolklimaat en de veiligheid op school.

Het oordeel van de Inspectie over het onderwijsproces is af te lezen uit het volgende overzicht:

Schoonklimaat	G			
	O	K	V	G
SK1 Veiligheid				Ⓝ
SK2 Pedagogisch klimaat			•	

Onderwijsresultaten

Het bestuur beoordeelt OR1 als goed op grond van VO onderwijsresultaten 2017 (zie bijlagen 12 en 13). Verbeterpunt is de doorstroom in de onderbouw. Acties zijn ingezet en worden geëvalueerd op hun effectiviteit.

De resultaten van beide locaties liggen boven de door de inspectie voor beide locaties bepaalde normen. De door de leerlingen behaalde centraal examencijfers behoren tot de beste van Nederland.

Het oordeel van de Inspectie over het onderwijsproces is af te lezen uit het volgende overzicht:

Onderwijsresultaten	G			
	O	K	V	G
OR1 Resultaten				Ⓝ
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			•	
OR3 Vervolgsucces			•	

Kwaliteitszorg en ambitie

Het bestuur beoordeelt KA2 als goed. De school is net gestart met een ontwikkeldossier. Om de ontwikkeling van medewerkers te stimuleren en inzichtelijk te maken, schrijven medewerkers hun eigen ontwikkeldocument.

Volgens de inspectie heeft het bestuur zorgvuldig en effectief gestuurd op het versterken van de kwaliteitscultuur. De schoolleiding hanteert een besturingsfilosofie waarbij leraren veel autonomie hebben, maar er ook het nodige van leraren wordt verwacht. Veel ontwikkelingen komen van onderop, waarbij de schoolleiding de professionals binnen de school in staat stelt om het onderwijs te ontwikkelen. De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer. Al sinds geruime tijd is het goed mogelijk voor collega's om elkaar aan te spreken als professional op de kwaliteit van het onderwijs, gedrag en het hanteren van afspraken.

Het oordeel van de Inspectie over het onderwijsproces is af te lezen uit het volgende overzicht:

Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			g
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

1.5.6 Passend Onderwijs

Passend Onderwijs op de scholen

Binnen het programma zijn er twee zaken die in gezet worden om passend onderwijs op de scholen te ondersteunen en te verstrekken. Het gaat om de inzet van de Begeleiders Passend Onderwijs (BPO) en om de Ontwikkelagenda ter versterking van de basisondersteuning.

Het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs heeft een overeenkomst met de Ambulante Educatieve Dienst (AED) over de inzet van ambulante begeleiding door de begeleiders passend onderwijs. Het aantal beschikbare uren BPO wordt bij de start van het schooljaar verdeeld over alle scholen. Scholen krijgen zelf de ruimte om te bepalen hoe en voor welke leerling/ docent zij de Begeleider Passend Onderwijs inzetten.

De ontwikkelagendagelden werden in 2019 gebruikt om activiteiten te ontwikkelen die bijdrage aan het versterken van de basisondersteuning. Voor de ontwikkelagenda kregen scholen van de SSGL een bijdrage van 100 euro per ingeschreven leerling. Er was een bedrag van 5.260 euro dat we hebben ingezet voor materieel beheer en een bedrag van 40.000 euro dat werd gebruikt voor de personele inzet met als taak de begeleiding van leerlingen in het kader van passend onderwijs.

Het gebruik van de ontwikkelagenda om de basisondersteuning te versterken is wisselend. Sommige scholen binnen het samenwerkingsverband zijn goed in staat om een gedegen (meerjaren) plan te ontwikkelen en onderdeel te laten zijn van de basisondersteuning en andere ontwikkelingen binnen de school. Bij een aantal scholen zien we dat het, door zowel inhoudelijke als organisatorische redenen, niet lukt om een ontwikkelagenda te realiseren die onderdeel is van het totale schoolplan.

De ontwikkelagendagelden worden besteed aan de volgende activiteiten:

1. Professionaliseren mentoren en docenten In grote lijnen wordt op iedere school, op een net eigen manier, ingezet op het professionaliseren van mentoren. Professionaliseren draagt bij aan het versterken van de rol van de mentor in de totale ondersteuningsstructuur van de school. Om dit te realiseren wordt er ook veel ingezet op meer uren voor de mentor zodat het mentoraat sterker geïmplementeerd is en beter ingevuld kan worden. Ook voor het professionaliseren van docenten worden ontwikkelagenda gelden ingezet.
2. Taal- en rekenbegeleiding versterken Naast extra inzet op de ondersteuning van leerlingen wordt hierbij ook gewerkt aan professionalisering van docenten en het verankeren van een werkwijze in de schoolorganisatie.
3. Versterken van studievoordigheden. Ook hier geldt extra ondersteuning van leerlingen die dat nodig hebben en het versterken van vaardigheden van docenten om leerlingen hierin te begeleiden.

Loket Passend Onderwijs van het SWV VO 2801

Het Loket Passend Onderwijs is het centrale punt voor consultatie, advies en ondersteuningsvragen van de scholen die onderdeel uitmaken van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801.

Hierbij gaat het Loket Passend Onderwijs uit van de onderwijsbehoefte van de leerling. Centraal staat

de vraag wat de leerling nodig heeft en niet wat de mogelijke tekorten van de leerling zijn. Bij het Loket Passend Onderwijs zijn adviseurs en GZ psychologen werkzaam. De medewerkers van het Loket Passend Onderwijs hanteren een oplossingsgerichte- en handelingsgerichte aanpak. Plaatsing van leerlingen gebeurt in basis binnen het regulier onderwijs indien nodig met extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband en indien noodzakelijk wordt een leerling speciale ondersteuning geboden, vaak binnen de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs.

1.5.7 Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur

De allocatie van middelen bij de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is geregeld als bij een 'éénpitter'. De middelen worden centraal ontvangen. Er wordt door het bestuur voor de beide scholen geen afzonderlijke begroting gemaakt zodat de ontvangen middelen niet over de scholen verdeeld worden. De bovenschoolse kosten (waaronder kosten voor ICT en administratie) zijn in de gezamenlijke begroting opgenomen.

In de financiële administratie worden de meeste kosten en opbrengsten via kostenplaatsen verdeeld over de locaties Athena, Socrates of 'bovenschools', maar in de verslaglegging wordt dit onderscheid niet gemaakt.

1.5.8 Toetsing en examinering

Bij het inspectieonderzoek op schoolniveau in 2019 kregen beide scholen van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden de kwalificatie 'voldoende' wat voordeze rubriek de hoogst mogelijke kwalificatie is:

Onderwijsproces	O	V	G
OP8 Toetsing en afsluiting		●	

De inspectie kwam tot de volgende conclusie m.b.t. de kwaliteit van toetsing en examinering: "Het examenreglement voor de twee bezochte vestigingen voldoet aan de wettelijke vereisten. De vestigingen voeren het programma voor toetsing en afsluiting (PTA's) uit zoals is vastgesteld. De cijferadministratie is op orde. Waar gegevens ontbreken heeft de school een goede verklaring. Opvallend is dat leerlingen goed op de hoogte zijn van de PTA's en dat de PTA's overzichtelijk zijn."

1.5.9 Beleggen en liquiditeitsbeheer

Om aan de richtlijnen van het Ministerie van OC&W te voldoen heeft het Bestuur een Treasurystatuut vastgesteld, dat is goedgekeurd door de Raad van Toezicht. In het Treasurystatuut van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is bepaald dat de Stichting een zorgvuldig en risicomijdend beleid voert. Met de beschikbare publieke financiële middelen van het bevoegd gezag is in 2019 als volgt omgegaan:

Betaalrekening: Van de beschikbare liquide middelen werd in 2019 een deel op de rekening-courant aangehouden om aan de kortlopende verplichtingen te kunnen voldoen.

Sparen: Van de resterende financiële middelen werd een deel op een internetspaarrekening aangehouden, waarover op korte termijn kan worden beschikt. De financiële instelling waar deze spaarrekening loopt, heeft een A-rating.

Het totale saldo van bovengenoemde rekeningen was voldoende om de volgende betalingen per direct te kunnen verrichten:

- Verschil tussen huidige schulden en vorderingen op korte termijn
- 2/12 deel van de jaarlijkse niet-personele kosten volgens de meest recente jaarrekening
- 1/12 deel van de jaarlijkse personele kosten volgens de meest recente jaarrekening
- Eventueel extra te verwachten uitgaven, welke goedgekeurd zijn door het Bestuur.

Het resterende saldo werd op langlopende spaarrekeningen ingezet, om een zo hoog mogelijk rendement te behalen bij financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht, en die:

- a. gevestigd zijn in een lidstaat;
- b. minstens een single A-rating hebben, afgegeven door tenminste twee van de drie ratingsbureaus Moody's, Standard and Poor's en Fitch.

Beleggen: De stichting heeft geen beleggingen.

1.5.10 Toezicht en verantwoording: horizontale dialoog

Naast het afleggen van verantwoording, is bij de hieronder genoemde geledingen advies ingewonnen en heeft het College van Bestuur draagvlak verworven voor beslissingen.

1. Raad van Toezicht

In de statuten van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en het reglement van de Raad van Toezicht is verwoord wat de taken en bevoegdheden zijn van de Raad van Toezicht. De statuten en het reglement zijn ingevoerd (zie verder het verslag van de Raad van Toezicht 2019). Daarnaast heeft de Raad van Toezicht een belangrijke rol gehad als sparringpartner van het College van Bestuur.

2. Medezeggenschapsraad

In september 2012 werd een GMR ingesteld. Deze Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad adviseert en stemt in met besluiten op voordracht van het College van Bestuur. De GMR verzorgt haar verslaggeving per schooljaar. Het verslag van de GMR is te vinden in Bijlage I.

3. Bestuur van de Oudervereniging

Het bestuur van de Oudervereniging adviseert het College van Bestuur. Het bestuur is vier maal bij elkaar gekomen en heeft onder andere gesproken over de vrijwillige ouderbijdrage en een aantal themaonderwerpen.

Het bestuur van de Oudervereniging is verantwoordelijk voor het Schoolfonds, dat gevormd wordt uit de vrijwillige bijdrage van ouders. De ledenvergadering stemt ieder jaar in met de begroting en het bestuur legt verantwoording af over de jaarrekening.

Daarnaast onderhouden de leden van het College van Bestuur contact met:

1. De wethouder van Onderwijs van de gemeente Leiden

In het verleden viel het Stedelijk Gymnasium Leiden als openbare school rechtstreeks onder het gezag van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leiden. Als gevolg van de verzelfstandiging en een wetwijziging is de directe invloed van de gemeente op het bestuur van de school zeer beperkt. Jaarlijks voert de wethouder een gesprek met de voorzitter van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur.

2. Universiteit Leiden

Het Stedelijk Gymnasium Leiden onderhoudt goede contacten met de Universiteit Leiden. De school participeert in het Pre University College en diverse aansluitingsprojecten. De rector van Athena is lid van de Raad van Rectoren van de lerarenopleiding van de Universiteit Leiden (ICLON). Deze Raad geeft adviezen betreffende het opleiden van leraren.

3. Samenwerkingsverband Leiden

Het Stedelijk Gymnasium maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801. Dit SWV is een stichting waarbij 12 schoolbesturen zijn aangesloten met totaal 26 vestigingen van de scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Leiden e.o.

De samenwerking heeft tot doel de leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften in de regio op de scholen aangesloten bij het Samenwerkingsverband een passend onderwijsaanbod te bieden. Alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio Leiden zijn lid van dit Samenwerkingsverband. De scholen van het Samenwerkingsverband bieden onderwijs dat leerlingen in staat stelt hun schoolloopbaan af te sluiten met een diploma of een startkwalificatie. In die gevallen dat dit niet mogelijk is, bereiden de scholen leerlingen voor op een arbeidsplaats of op dagbesteding, bij voorkeur in de regio.

Het Samenwerkingsverband richt zich in het bijzonder op de ondersteuning van die leerlingen van wie vaststaat dat een orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is om te komen tot een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces.

4. Inspectie en DUO

Het Stedelijk Gymnasium Leiden legt volgens de richtlijnen van de Inspectie en de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) verantwoording af.

5. Kring van rectoren Leiden

De rectoren van de regio Leiden komen een aantal maal per jaar bij elkaar om regio-gebonden onderwerpen met elkaar te bespreken. Jaarlijks terugkerende agendapunten zijn: afspraken betreffende de open dagen en de afstemming van de vakantieregeling.

1.5.11 Kwaliteit van het onderwijs

Kwaliteitszorg op het Stedelijk Gymnasium is erop gericht om kwaliteiten van het leerproces en de leeromgeving zichtbaar te maken en waar mogelijk te verbeteren. Het Stedelijk Gymnasium wil zich profileren als een permanent lerende organisatie, waarin wordt gestreefd naar continue en systematische kwaliteitsverbetering. Na de splitsing van de school gaat bijzondere aandacht uit naar de kwaliteitsontwikkeling per locatie. Door een systematische vergelijking met behulp van systematische benchmarking en afstemming moet het juiste evenwicht gevonden worden van twee excellente locaties onder één schoolbestuur.

Systematische inzet van instrumenten

Binnen het Stedelijk Gymnasium zijn we op weg om steeds meer en systematischer onze kwaliteit in kaart te brengen en te meten. De aansluiting bij Kwaliteitsscholen VO is een belangrijke stap in de professionalisering van de kwaliteitszorg. In het onderwijs bleef tot enkele jaren geleden evaluatie vaak beperkt tot zaken als een andere aanpak van het mentoraat of de nieuwe opzet van de open dag. Wanneer er geen verandering had plaatsgevonden, was evaluatie niet nodig, zo was onze opvatting.

Inmiddels zijn we daar anders over gaan denken. Nu worden zaken als resultaten, verzuimgegevens (van leerlingen en personeel), welbevinden van personeel of ontwikkelingen in de samenstelling van de leerlingenpopulatie of het personeel op de voet gevolgd.

Op de twee locaties is het afgelopen jaar een flinke stap voorwaarts gezet in de richting van een transparant kwaliteitsbeleid. Jaarlijks werd er al een beleidsplan opgesteld en geëvalueerd. Sinds 2012 is de SSSL aangesloten bij "Vensters voor verantwoording".

Verslaggeving

De verslaggeving van de kwaliteitszorg vindt jaarlijks plaats in de vorm van een jaarverslag, waarin door het bestuur van de SSSL inhoudelijk verantwoording wordt afgelegd over de voortgang op de geboekte resultaten ten aanzien van de geformuleerde doelen.

1.5.12 Governance, Interne beheersing en toezicht

De Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is lid van de VO-raad. De leden van de VO-raad hebben met elkaar de 'Code Goed Onderwijsbestuur VO' vastgesteld. Met deze code wil de sector een goede bestuurscultuur garanderen, passend bij onderwijsorganisaties die publiekelijk worden bekostigd en publieke belangen dienen. De interne bestuursstructuur van de SSSL is ingericht in overeenstemming met de in het voorgezet onderwijs geldende beginselen van goed bestuur, zoals vastgelegd in de code "Goed onderwijsbestuur" van de VO-raad. De Raad van Toezicht van de SSSL onderschrijft de in deze code vastgelegde beginselen van goed bestuur.

1.5.13 Horizontale verantwoording en afhandeling klachten

Het bestuur publiceert statuten, bestuursreglement, reglementen inzake het functioneren van het bestuur en interne toezicht, professioneel statuut, integriteitscode, klachtenregeling, klokkenluidersregeling op de website van de school. Ook het jaarverslag, de schoolgids en de gegevens over het bestuur en de toezichthouders zijn hier te vinden.

Voorts communiceert de school met de ouders door onder meer:

- een algemene informatieavond voor alle ouders en speciale ouderavonden over bijvoorbeeld studiereizen, profielkeuze of vervolgstudie; themabijeenkomsten;
- periodieke en incidentele informatiebrieven voor ouders;
- prestaties van de scholen van de SSSL op www.scholenopdekaart;
- specifieke klankbordgroepen voor leerlingen en ouders.

Hiernaast is er regelmatig contact tussen de SSSL en omliggende onderwijsinstellingen in het primair onderwijs en in het hoger en universitair onderwijs.

Het bevoegd gezag van de school is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC). Deze commissie is belast met de behandeling van klachten, zoals bedoeld in artikel 24b van de Wet op het voortgezet onderwijs. De school heeft een klachtenregeling onderwijs waarbij het reglement van de Landelijke Klachtencommissie van overeenkomstige toepassing is.

In 2019 zijn er geen klachten ingediend bij de LKC die betrekkingen hadden op het Stedelijk Gymnasium Leiden.

1.5.14 Opleidingsschool

Het Stedelijk Gymnasium Leiden is opleidingsschool van het ICLON, de lerarenopleiding van de Universiteit Leiden. In het traject "Samen opleiden" verzorgt de school samen met het ICLON de opleiding van nieuwe eerstegraads docenten.

1.6 Toekomstbeeld meerjarenperspectief en risico's en begroting 2020

1.6.1 Meerjarenperspectief

In de Kadernota 2020-2024 schetst het Bestuur de contouren van de financiële toekomst van het Stedelijk Gymnasium Leiden. Deze Kadernota is geschreven in oktober 2019 en gebaseerd op de exploitatiecijfers van 2018 en de begrotingscijfers van 2019. In de kadernota worden 3 modellen gepresenteerd:

- het verwachte scenario dat uitgaat van een instroom gelijk aan 330 aanmeldingen
- een optimistisch scenario dat uitgaat van een instroom gelijk aan 345 aanmeldingen
- een risicoscenario dat uitgaat van een instroom gelijk aan 315 aanmeldingen

In alle drie de scenario's is op vijfjaren termijn sprake van een dalend leerlingenaantal. Gezien de demografische ontwikkeling van de regio lijkt een lichte daling onontkoombaar. Op de langere termijn (tien jaar) zal dit beeld weer veranderen. Deze scenario's schetsen de financiële gevolgen zonder rekening te houden met risico mitigerende maatregelen.

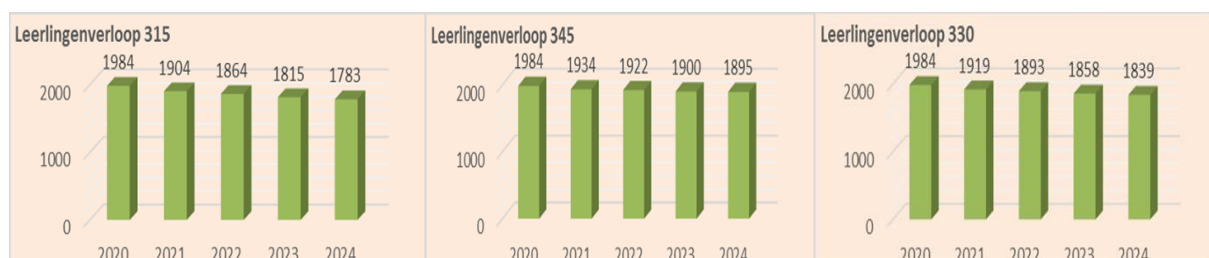
In de drie scenario's zijn steeds de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- trends in baten en kosten zijn buiten beschouwing gelaten
- berekening van loonkosten zijn ontleend aan het huidige werknemersbestand. Gebruik is gemaakt van de nu geldende cao en salarisschalen zonder indexatie toe te passen
- prognosticeren van de kosten is proportioneel doorgerekend aan de hand van de leerlingaantallen
- alle modellen voorzien in investeringen ten gevolge van uitbreiding van de locatie Athena.

De niet-sluitende begrotingen van de komende jaren zijn het gevolg van bewust beleid met als doelstelling om de reserves de komende jaren te verminderen. Het oplopende tekort op de middellange en lange termijn wordt ook veroorzaakt door onzekerheid over het niet-structureel bekostigingsbeleid en (nog) niet gecompenseerde salarisontwikkelingen. De scenario's worden gepresenteerd als een 'doorgetrokken' beleidslijn. Als de omstandigheden veranderen, zal het beleid aangepast worden aan de dan geldende financiële kaders.

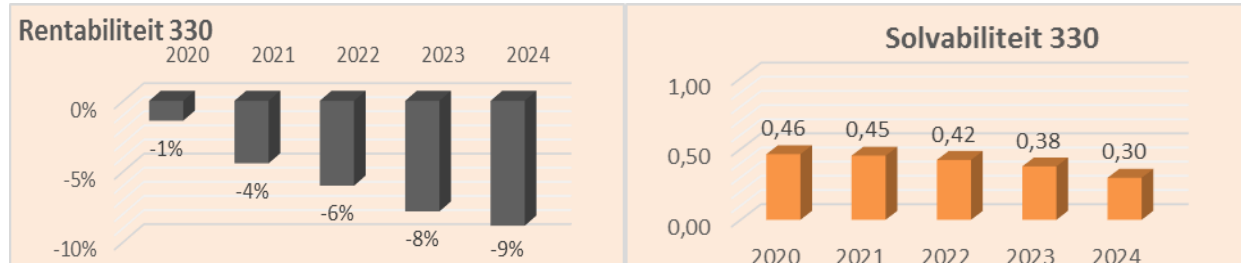
Dit leidt tot het volgende beeld:

Leerlingverloop bij instroom van 330, 345 en 315 leerlingen:

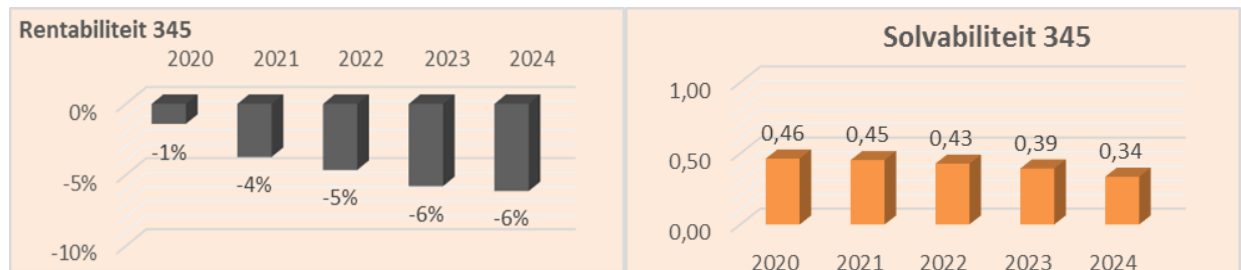

In de praktijk zijn leerlingaantallen natuurlijk maar zeer beperkt stuurbaar. In strikte zin kunnen er alleen bovengrenzen gesteld worden en zal de ontwikkeling zelden lineair verlopen.

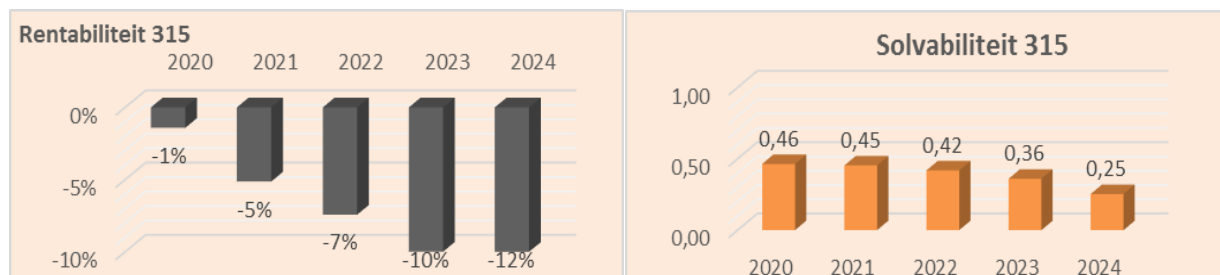
De verschillende scenario's leiden tot de volgende exploitatieprognoses (op basis van de cijfers oktober 2019):

Het verwachte scenario 330 prognosticeert rentabiliteitscijfers die in de periode 2020-2024 het volgende verloop hebben: -1%, -4%, -6%, -8% en -9%. De solvabiliteit zal in 2024 op 30% liggen. Dit is volgens het bestuur het meest realistische scenario. De dalende rentabiliteit wordt veroorzaakt door een lichte daling van het leerlingenaantal en een bewust afbouwen van de reserves en (nog) niet gecompenseerde salarisontwikkelingen.

Het optimistische scenario 345 prognosticeert rentabiliteitscijfers die in de periode 2020-2024 het volgende verloop hebben: -1%, -4%, -5%, -6% en -6%. De solvabiliteit is in 2024 34%.

Het risicoscenario 315 prognosticeert rentabiliteitscijfers die in de periode 2020-2024 het volgende verloop hebben: -1%, -5%, -7%, -10% en -12%. De solvabiliteit is in 2024 gedaald tot 25%.

1.6.2 Risico's en risicobeheersingsystemen

Risico's in beeld

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden kijkt vanuit meervoudig perspectief naar de inrichting van risicomanagement: vanuit interne organisatie, vanuit externe ontwikkelingen en vanuit de procesgang.

We laten periodiek een inventarisatie maken van de risico's. In deze inventarisatie worden de risico's gewogen en de effectiviteit van de beheersmaatregelen getoetst. Het gaat hierbij om de risico's ten aanzien van het bereiken van de strategische doelstellingen, de risico's ten aanzien van de effectiviteit en efficiency van de bedrijfsmatige processen, de compliance-risico's, die betrekking hebben op het voldoen aan wet- en regelgeving en aan interne procedures, protocollen en richtlijnen en ten slotte de risico's met betrekking tot (financiële) informatievoorziening, die samenhangen met de cyclus van planning en control, inclusief treasury en informatiemanagement.

Risicomanagement

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is alert op risico's voor de organisatie, intern en extern. We identificeren deze risico's in een zo vroeg mogelijk stadium en sturen hierop. Om dit effectief te kunnen doen, heeft het College van Bestuur de interne organisatie van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zo vormgegeven dat het risicomanagement op meerdere niveaus wordt bewaakt en uitgevoerd:

Het College van Bestuur is als eerste verantwoordelijk voor het identificeren en managen van risico's:

- Het bestuur van de scholen ziet erop toe dat conform regels en afspraken gewerkt wordt, controleert dit periodiek en stuurt bij waar nodig. Ook de kwaliteit van onderwijs wordt hier bewaakt. De conrectoren en het managementteam vallen onder directe aansturing van het College van Bestuur.
- Het bestuur bewaakt dat er op efficiënte en effectieve wijze gewerkt wordt; en is verantwoordelijk voor de opzet, implementatie en werking van de beheersmaatregelen.

De Raad van Toezicht geeft vorm aan het interne toezicht van de stichting.

Rapportage van risico's

Aan de begroting en de kadernota/meerjarenbegroting is een risicoparagraaf toegevoegd. Daarin staan risico's beschreven die het realiseren van de strategische en financiële doelstellingen in de weg kunnen staan, met beheersmaatregelen. Op dezelfde wijze bevatten ook de beleidsplannen een risicoparagraaf.

De periodieke (kwartaal-)rapportages gaan in op risico's die beschreven staan in de risicoparagraaf. Deze worden besproken in de vergaderingen van de Raad van Toezicht met het College van Bestuur. Daarbij komt aan de orde welke risico's worden voorzien en welke manifest zijn geworden. Tevens wordt besproken welke maatregelen het bestuur heeft genomen (of gaat nemen).

Ook in de jaarverslaggeving gaat het bestuur in op de risico's en de beheersing daarvan. We beschrijven in het verslag de hoofdlijnen van het risicobeheersingssysteem en de werking in de praktijk. Bij de risico-inventarisatie in het verslag worden risico's en eventuele aanpassingen beschreven. In het jaarverslag wordt ook beschreven welke risico's in de nabije toekomst voorzien worden en welke maatregelen zijn of worden genomen. (zie paragraaf 1.9)

1.6.3 Begroting Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden 2020

Het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium heeft voor het kalenderjaar 2020 de volgende begroting opgesteld:

Begroting 2020 SGL	Begroting 2020
Rijksbijdragen	-15.390.520
VAVO	12.000
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	-5.000
Overige baten	-368.000
Totaal baten	-15.751.520
Lonen en salarissen	12.510.080
Af: ontvangen uitkeringen	-100.000
Overige personele lasten	436.500
Totaal personeelslasten	12.846.580
Investeringen	745.955
Af: activering naar balans	-745.955
Afschrijvingen	206.998
Investeringen / afschrijvingen	206.998
Groot onderhoud	477.247
Af: tlv voorziening onderhoud	-477.247
Dotatie voorziening onderhoud	307.500
Huisvestingslasten	810.600
Totaal huisvestingslasten	1.118.100
Beheerslasten	242.500
Administratiekosten	172.500
Kosten inventaris	87.000
Leermiddelen	1.279.000
Overige lasten	3.000
Bankkosten	2.000
Totaal overige lasten	1.786.000
Totaal lasten	15.957.678
Financiële baten en lasten	-1.000
Exploitatieresultaat	205.158
	Tekort

Het bestuur van het Stedelijk Gymnasium heeft in overleg met de GMR en de Raad van toezicht besloten om de begrotingen vanaf het kalenderjaar 2016 te benutten om de reservepositie geleidelijk af te bouwen. Vanaf dit moment zal zolang de financiële situatie hier ruimte voor biedt, een niet sluitende begroting worden gepresenteerd om de reserves tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. De bekostiging van het nieuwe beleid dat hieruit voortvloeit, is in de meerjarenbegroting geconcretiseerd. De in par 1.6.1 gepresenteerde meerjarenperspectief geeft hiervan een beeld.

1.7 Financiële kengetallen

	2019	2018	2017	Signalerings- waarde Inspectie
Solvabiliteit <i>(eigen vermogen / totaal vermogen)</i>	0,59	0,58	0,56	-
Solvabiliteit 2 <i>(eigen vermogen + voorzieningen / totaal vermogen)</i>	0,84	0,82	0,81	< 0,30
Liquiditeit (current ratio) <i>(vlottende activa / vlottende passiva)</i>	5,63	5,17	4,66	< 0,75
Rentabiliteit (%) <i>(exploitatieresultaat / totale baten * 100%)</i>	3,53%	3,27%	2,62%	< -10%
Personele lasten / totale lasten	80,28%	80,90%	79,65%	-
Materiële lasten / totale lasten	19,72%	19,10%	20,35%	-
Huisvestingsratio <i>(huisvestingslasten + afschrijving gebouwen en terreinen / totale lasten)</i>	7,76%	6,91%	7,73%	> 10%
Kapitalisatiefactor 1 <i>(totaal vermogen - gebouwen en terreinen / totale baten)</i>	79,47	77,51	76,75	-
Weerstandsvermogen <i>(eigen vermogen / totale baten)</i>	48,54%	46,81%	45,30%	< 5%

1.8 Continuïteitsparagraaf

**A1 kengetallen personele bezetting
(stand 31-12)**

Kengetal	2019	2020	2021	2022
Personele bezetting in FTE				
- Management/directie	4,00	4,00	4,00	4,00
- Onderwijzend personeel	116,58	116,58	116,58	116,58
- Onderwijs ondersteunend personeel	22,24	22,24	22,24	22,24
	<u>142,82</u>	<u>142,82</u>	<u>142,82</u>	<u>142,82</u>
Leerlingaantallen (excl. VAVO)	1984	1919	1893	1858

Met betrekking tot de personele bezetting verwacht het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium geen grote veranderingen in de nabije toekomst. De leerlingenpopulatie zal bij gelijkblijvende aanmelding stabiliseren op circa 1900 leerlingen. De verhouding tussen de verschillende personeelcategorieën zal geen grote veranderingen ondergaan. Onder invloed van het leerlingenaantal zal ook het aantal fte's onderwijzend personeel ongeveer gelijk blijven.

A2 meerjarenbegroting

Balans	2019	2020	2021	2022
ACTIVA				
Materiële vaste activa	1.069.437	1.608.394	1.401.396	1.292.732
Vlottende activa	12.355.762	11.441.742	10.919.581	10.309.057
TOTAAL ACTIVA	<u>13.425.199</u>	<u>13.050.136</u>	<u>12.320.977</u>	<u>11.601.789</u>
PASSIVA				
Eigen vermogen				
- Algemene reserve	1.282.205	1.282.205	1.282.205	1.282.205
- Bestemmingsreserve publiek	6.621.379	6.416.221	5.741.942	4.832.996
- Bestemmingsreserves privaat	12.108	12.108	12.108	12.108
Voorzieningen	3.316.519	3.146.614	3.091.734	3.281.492
Kortlopende schulden	2.192.988	2.192.988	2.192.988	2.192.988
TOTAAL PASSIVA	<u>13.425.199</u>	<u>13.050.136</u>	<u>12.320.977</u>	<u>11.601.789</u>

Met betrekking tot de financieringsstructuur verwacht het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium geen wijzigingen. De werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling hebben geen betekenis als immateriële vaste activa op de balans. Majeure veranderingen in huisvesting worden geheel van gemeentewege bekostigd. De bestemmingsreserves zullen de komende jaren deels

aangewend worden voor kwaliteit verbeterende maatregelen in het onderwijs en zijn verder bestemd als reserve om de verwachte lagere instroom in de toekomst te kunnen opvangen. Voorzieningen blijven op het huidige peil.

Staat / raming van baten en lasten

	2019	2020	2021	2022
BATEN				
Rijksbijdrage	15.874.038	15.378.520	14.865.665	14.745.415
Overige overheidsbijdragen en subsidies	64.752	5.000	5.000	5.000
Overige baten	367.211	368.000	368.000	368.000
TOTAAL BATEN	16.306.001	15.751.520	15.238.665	15.118.415
LASTEN				
Personeelslasten	12.630.138	12.846.580	12.858.733	12.992.734
Afschrijvingen	242.847	206.998	206.998	208.664
Huisvestingslasten	1.181.655	1.118.100	1.118.100	1.118.100
Overige lasten	1.678.699	1.786.000	1.730.113	1.708.863
TOTAAL LASTEN	15.733.339	15.957.678	15.913.944	16.028.361
Saldo baten en lasten	572.662	-206.158	-675.279	-909.946
Saldo financiële bedrijfsvoering	2.579	1.000	1.000	1.000
TOTAAL RESULTAAT	575.241	-205.158	-674.279	-908.946

Met betrekking tot de raming van baten en lasten schetst het bestuur van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden hier de komende drie jaar begrotingen met een substantieel tekort. Deze extra uitgaven om de reserve af te bouwen, worden o.a. ingezet voor kwaliteit verbeterende maatregelen.

1.9 Risicoanalyse

In een risicoanalyse die is opgesteld in samenwerking met Wijs Accountants valt af te lezen dat het algemeen risicoprofiel van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden door het bestuur wordt ingeschat in de categorie "Laag risico profiel".

Algemeen Risicoprofiel

Uit de sparsessie voor de risicoanalyse die in het rapport is weergegeven, komt een duidelijk beeld wat de belangrijkste risico's voor Stedelijk Gymnasium Leiden zijn voor de komende jaren. Stedelijk Gymnasium Leiden heeft haar organisatie op orde en dat zorgt op een aantal vlakken voor relatief lage risico's. Dat uit zich ofwel in de kans dat het risico zich voordoet, of in de impact als het risico zich voordoet.

Specifiek risicoprofiel Stedelijk Gymnasium Leiden kans x impact (kwantitatieve analyse)

In het rapport zijn een aantal risico's onderkend die een uitdaging vormen voor Stedelijk Gymnasium Leiden in de komende jaren. De risico's worden hieronder via de formule "Kans x Impact" tegen elkaar afgezet. In twee gevallen is het werkelijk berekende bedrag van de impact opgenomen.

Risico	Omschrijving	Kans	Impact	Risico in euro's
5.1.1	Ontwikkeling leerlingaantallen	2	210.000	105.000
5.1.2	Differentiatie naar onderwijsconcepten	1	1	4.688
5.1.3	Concurrentiepositie	2	3	93.750
5.1.4	PR en marketingstrategie	2	2	56.250
5.1.5	Onzekere financiering leerlingstromen	1	2	14.063
5.2.1	Periodiek Kwaliteits Onderzoek	1	2	14.063
5.2.2	Kwaliteit onderwijskundig beleid	1	1	4.688
5.2.3	Onderwijskundige vernieuwingen	2	1	18.750
5.3.1	Gemiddelde leeftijd	2	2	56.250
5.3.2	Ziekteverzuim	2	4	131.250
5.3.3	Wachtgeldrisico / sociaal statuut	2	260.000	130.000
5.3.4	Deskundigheid / expertise / scholing	2	1	18.750
5.3.5	Personeelsverloop	1	2	14.063
5.3.6	Claims personeel	1	1	4.688
5.3.7	Garantieregelingen	1	1	4.688
Tussentelling				670.941

Risico	Omschrijving	Kans	Impact	Risico in euro's
	Tussentelling			670.940
5.4.1	Kwaliteit van de leiding	2	3	93.750
5.4.2	Beleidsplannen	2	2	56.250
5.4.3	Stabiliteit	1	1	4.688
5.4.4	Kwaliteit van de processen	2	1	18.750
5.4.5	Functiedifferentiatie	2	1	18.750
5.4.6	Werking van de AO/IC	2	1	18.750
5.4.7	Voldoen aan privacywetgeving	2	2	56.250
5.5.1	Achterstallig / uitgesteld onderhoud	2	3	93.750
5.5.2	Onderhoudsintensiteit gebouwen	2	2	56.250
5.5.3	Bezettingsgraaf	2	2	56.250
5.5.4	Gemiddelde ouderdom gebouwen	2	1	18.750
5.5.5	Toekomstige investeringen gebouwen	2	4	131.250
5.6.1	Gemiddelde ouderdom inventaris	2	2	56.250
5.6.2	Toekomstige investeringen inventaris	2	1	18.750
				1.369.378

Op te nemen risicobuffer

Naar de normen van de Commissie Don dient aan de risicoreserve nog een restrisico toegevoegd te worden. Het restrisico omvat de risico's die er wel zijn maar die niet onderkend zijn of die individueel van een te beperkt belang zijn om financieel tot uitdrukking te brengen. Voor dit restrisico zijn geen normen gesteld. Daarom wordt het uitgangspunt gehanteerd dat in de risicoanalyse ongeveer 95% van de risico's zijn geïdentificeerd en gekwantificeerd. Hier komt dus een restrisico boven op van 5%, zijnde (afgerond) € 69.000.

Risicobuffer	Bufferreserve
Volgens de kwantitatieve analyse (afgerond)	1.370.000
Restrisico (5%)	69.000
	1.439.000

2 Verslag van de Raad van Toezicht van de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden 2019

Het toezicht op het beleid van het Bestuur en op de algemene gang van zaken in de Stichting is opgedragen aan een Raad van Toezicht. Deze raad bestaat uit vijf personen. De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd door de gemeenteraad van Leiden: twee leden op een bindende voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad, een lid op bindende voordracht van de gehele medezeggenschapsraad en twee leden op niet-bindende voordracht van de Raad van Toezicht (zie artikel 11 van de statuten).

2.1 Samenstelling van de Raad van Toezicht en rooster van aftreden

De vijf leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar. Herbenoeming is slechts eenmaal mogelijk.

In 2019 was de Raad van Toezicht als volgt samengesteld:

Mevrouw prof. dr. M. van Eck van der Sluijs – van de Bor (voorzitter)

Mevrouw drs. S.L. Pikker

De heer drs. C.T.M. Kouwenaar (vice-voorzitter)

De heer mr. A.H. den Held

De heer dr. W.P. de Ridder

Mevrouw Van Eck van der Sluijs – van de Bor is herbenoemd voor een periode van vier jaar in mei 2017. Haar (laatste) termijn loopt tot mei 2021.

Mevrouw Pikker en de heer Kouwenaar zijn per 1 januari 2016 benoemd voor een periode van vier jaar op voordracht van (de oudergeleding van) de medezeggenschapsraad. Hun termijn loopt tot 1 januari 2020. De heer Den Held (op voordracht van de Raad van Toezicht) en de heer De Ridder (op voordracht van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad) zijn per 1 januari 2018 benoemd voor een periode van vier jaar. Hun termijn loopt tot 1 januari 2022.

In de periode februari-mei 2019 heeft de heer Kouwenaar het voorzitterschap waargenomen in verband met ziekte van de voorzitter.

Commissies

Bij zijn aantreden in 2010 heeft de Raad van Toezicht uit zijn midden twee commissies ingesteld. De belangrijkste taak van deze commissies is het voorbereiden van besluiten van de Raad van Toezicht.

De samenstelling in 2019 was als volgt:

- **Remuneratiecommissie**

Mevrouw prof. dr. M. van Eck van der Sluijs – van de Bor, voorzitter

Mevrouw drs. S.L. Pikker, lid

De remuneratiecommissie is éénmaal bijeen geweest op 7 oktober 2019 en voerde 360 graden feedback gesprekken met meerdere belanghebbenden binnen de school ter voorbereiding van een beoordeling door de Raad van Toezicht van de leden van het CvB in november 2019. Op 9 december

2019 werden de functioneringsgesprekken met de leden van het College van Bestuur afzonderlijk gevoerd.

- **Auditcommissie**

De heer dr. W.P. de Ridder, voorzitter

De heer mr. A.H. den Held, lid

De auditcommissie kwam in 2019 twee maal bijeen op 13 mei 2019 en op 26 november 2019. In de eerste vergadering zijn het jaarverslag en het verslag van accountant besproken, waarbij afspraken zijn gemaakt over de opvolging van diens bevindingen. In de tweede vergadering stonden de kadernota en de meerjarenbegroting op de agenda. Speciale aandacht is besteed aan de actualisatie van de risicoanalyse.

2.2 Vergoeding Raad van Toezicht

De heer Kouwenaar heeft afgezien van een vergoeding als lid van de Raad van Toezicht. De vergoedingen betreffende 2019 zijn: mevrouw Pikker € 2.400,- de heer De Ridder € 2.400,- de heer Den Held € 2.400,- en mevrouw Van Eck van der Sluijs – van de Bor € 3.200. Deze bedragen zijn exclusief BTW en beduidend lager dan de bedragen die de Vereniging voor Toezichthouders adviseert.

2.3 Vergaderingen

De Raad van Toezicht kwam in het verslagjaar viermaal (11 februari, 4 juni, 7 oktober en 9 december ter vergadering bijeen in tegenwoordigheid van het College van Bestuur en tweemaal (20 september en 29 november) onderling voor de zelfevaluatie. Naast de onderwerpen die de formele goedkeuring van de Raad van Toezicht behoeven, zoals begroting en jaarrekening, vond er informatie-uitwisseling en gedachtewisseling plaats over een aantal relevante zaken, onder andere aan de hand van de managementrapportages van het College van Bestuur.

De belangrijkste onderwerpen van bespreking waren:

Financiën

- Financiële kwartaalrapportages
- Meerjarenkadernota 2020-2024
- Extra investering onderwijskwaliteit i.v.m. niveau reserves
- Jaarrekening 2018
- Begroting 2020

Risicomanagement

- Bespreking van de door de accountant geactualiseerde risico-inventarisatie

Kwaliteit

- Inspectierapport vierjaarlijks bestuursonderzoek
- Leerlingtevredenheidsonderzoeken
- Personeelstevredenheidsonderzoeken
- Oudertevredenheidsonderzoeken
- Juryrapport excellente school

Huisvesting en strategisch beleid

- Notitie strategisch beleid en huisvesting
- Structurele uitbreiding locatie Athena en tijdelijke huisvesting

Onderwijsontwikkeling

- Schoolplan 2020-2024

Personeel

- Taakverdeling College van Bestuur
- Functioneringsgesprekken en beoordeling College van Bestuur
- Formatieplan 2019-2020

Overig

- Imago-onderzoek DUO Onderwijsonderzoek en Advies
- Evaluatie functioneren Raad van Toezicht
- Samenstelling commissies Raad van Toezicht
- Beloning Raad van Toezicht
- Herbenoeming leden Raad van Toezicht
- Notitie Governance
- AVG-handboek en -traject
- Aanpassing reglement Raad van Toezicht
- Bestuursverslag
- Verslag Raad van Toezicht
- Scholing Raad van Toezicht bij B&T op 4 november 2019 (onderwerp: toezicht op onderwijs)

Goedkeuring

In haar vergadering heeft de Raad van Toezicht goedkeuring verleend aan:

- Jaarverslag 2018 (vergadering 4 juni 2019)
- Begroting en strategisch meerjarenplan (vergadering 9 december 2019)

Toezicht

De Raad van Toezicht heeft in 2019 toegezien op:

- Naleving door het bestuur van wettelijke verplichting en de code goed bestuur en de afwijkingen van die code.
- Naleving van het bestuur op doelmatige en rechtmatige bestemming van middelen.

Accountant

In de vergadering van 1 december 2017 werd Govers Onderwijs Accountants aangezocht door de Raad van Toezicht om de controle over het boekjaar 2017 te verzorgen. Vanaf 1 januari 2018 werd de naam gewijzigd in Wijs Accountants. De Raad van Toezicht heeft in haar vergadering van 10 oktober 2018 besloten ook de controle opdracht voor de jaarcontroles 2018-2020 te verlenen aan Wijs Accountants. In de vergadering van 4 juni 2019 was Wijs accountants aanwezig om de jaarcontrole en accountantsverklaring 2018 toe te lichten.

Overige bijeenkomsten

Door individuele leden van de Raad werden verschillende lessen, de Open Dag, de presentaties van de profielwerkstukken, het avondprogramma na de diploma-uitreiking en Leiden Model United Nations (LEMUN) bijgewoond.

Overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De Raad van Toezicht heeft op 9 december overleg gehad met de leden van de GMR. Op de vergadering van 8 juli 2019 waren de leden van de Raad van Toezicht aanwezig tijdens de GMR-vergadering waarbij de nieuwe leden zich voor konden stellen aan de leden van de GMR.

In mei 2019 is er een jaarlijks informeel overleg geweest op uitnodiging van de RvT tussen een delegatie van de RvT en een delegatie van de GMR.

Leiden, 4 maart 2020

Mevrouw prof. dr. M. van Eck van der Sluijs – van de Bor (voorzitter)

3 Jaarrekening

3.1 Algemene toelichting

3.1.1 Activiteiten

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is het bevoegd gezag van Stedelijk Gymnasium Athena en Stedelijk Gymnasium Socrates. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de regio Leiden.

3.1.2 Continuïteit

Het eigen vermogen van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden bedraagt per 31 december 2019 € 7.915.692 positief.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

3.1.3 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden is feitelijk gevestigd op Fruinlaan 15, 2313 EP te Leiden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 27362816.

3.1.4 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

3.1.5 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

3.1.6 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

3.2 Algemene grondslagen

3.2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

3.2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

3.2.3 Leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

3.3 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.3.1 Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor verplichtingen tot herstel na afloop van het gebruik van het actief (ontmantelingskosten) wordt een voorziening getroffen voor het verwachte bedrag op het moment van activering. Dit bedrag wordt verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief waartegenover voor het gehele bedrag een voorziening wordt gevormd.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500; investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Schoolgebouwen

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom ligt bij het schoolbestuur. Gebouwen die van de gemeente om niet in juridisch eigendom zijn verkregen dienen bij onttrekking aan de bestemming te worden overgedragen aan de betreffende overheidsinstantie. Daarom zijn deze gebouwen niet op de balans opgenomen.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de schoolgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Verbouwingen worden geactiveerd en lineair afgeschreven in 20 jaar.

Inventaris en duurzame leer- en hulpmiddelen

De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende jaarlijkse afschrijvingspercentages zijn:

Schoolmeubilair	6,67%
Overig meubilair	6,67% - 10%
Inventaris ICT	20%
Audiovisuele middelen	20%
Overige inventaris	10% - 20%
Duurzame leermiddelen	10%

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

3.3.2 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.3.3 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.3.4 Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de Stichting Stedelijk Gymnasium. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Bestemmingsreserves publiek

Risicoreserve

Deze buffer is gevormd naar aanleiding van de uitgevoerde risicoanalyse.

Bestemmingsreserve voor onderwijsontwikkeling, onderwijsinnovatie en werkdrukverlichting

De in 2019 ontvangen aanvullende bekostiging is gereserveerd voor onderwijsontwikkeling, onderwijsinnovatie en werkdrukverlichting. Zie voor een nadere toelichting pagina 9.

Bestemmingsreserve handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp

Deze bestemmingsreserve is gevormd om de kwaliteit van het onderwijs bij een te verwachten leerlingendaling op de middellange termijn te borgen. Zie voor een nadere toelichting pagina 9.

Bestemmingsreserves privaat

Deze private reserve betreft het door het bestuur reeds bestemde gedeelte van de exploitatieoverschotten van de school tot en met het verslagjaar. Deze reserve muteert na resultaatbestemming.

3.3.5 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2019 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,8%.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid (VO)

In de CAO 2016-2017 is een persoonlijk budget opgenomen van 50 uur voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur voor medewerkers vanaf 57 jaar. Deze uren kunnen ook gespaard worden. Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans.

Werkeloosheidsbijdragen

Uitkeringskosten inzake ontslagen werknemers worden door DUO voor 25% verrekend. De voorziening WW-uitkeringen wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen tot de pensioenleeftijd.

Voorziening groot onderhoud

De stichting maakt gebruik van de tijdelijke regeling waarbij het voor de boekjaren 2018 en 2019 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

3.3.6 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

3.4 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

3.4.2 Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen zoals verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva. Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoordt in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

3.4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

3.4.4 Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

3.4.5 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.

3.4.6 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

3.4.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

3.5 Financiële instrumenten en risicobeheersing

3.5.1 Marktrisico

Rente- en kasstroomrisico

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (liquide middelen).

Voor vorderingen met variabele renteaftspraken loopt Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen loopt Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de markttrent. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Liquiditeitsrisico

Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

3.6 Balans per 31 december 2019 (na resultaatverdeling)

Activa	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Vaste activa				
1.1.2 Materiële vaste activa				
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	467.421		506.187	
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	585.952		676.588	
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	<u>16.064</u>		<u>24.479</u>	
		1.069.437		1.207.254
1.2.2 Vlottende activa				
1.2.2.2 Ministerie van OCW	-		-	
1.2.2.3 Gemeente Leiden	10.435		127.357	
1.2.2.7 Vorderingen ouders van leerlingen	3.032		4.583	
1.2.2.10 Overige vorderingen	80.816		269.527	
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	128.948		101.041	
1.2.2.14 Te ontvangen intrest	<u>644</u>		<u>1.574</u>	
		223.875		504.082
1.2.4 Liquide middelen				
1.2.4.1 Kasmiddelen	1.196		774	
1.2.4.2 Tegoeden op Bankrekeningen	<u>12.130.691</u>		<u>10.952.016</u>	
		12.131.887		10.952.790
		<u>13.425.199</u>		<u>12.664.126</u>

Passiva	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
2.1 Eigen vermogen				
2.1.1.1 Algemene reserve	1.282.205		5.873.839	
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek	6.621.379		1.439.000	
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	<u>12.108</u>		<u>27.612</u>	
		7.915.692		7.340.451
2.2 Voorzieningen				
2.2.1.2 Levensfasebewust personeelsbeleid	225.153		154.765	
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	140.565		150.552	
2.2.1.5 Werkeloosheidsbijdragen	96.928		90.900	
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	<u>2.853.873</u>		<u>2.711.654</u>	
		3.316.519		3.107.871
2.4 Kortlopende schulden				
2.4.8 Crediteuren	136.206		151.549	
2.4.9 Belastingen en premies	602.948		587.527	
2.4.10 Pensioenen	174.461		158.433	
2.4.12 Overige kortlopende schulden	252.599		297.673	
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW	49.542		23.862	
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen	438.219		469.161	
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	414.354		405.769	
2.4.19 Overige overlopende passiva	<u>124.659</u>		<u>121.830</u>	
		2.192.988		2.215.804
		<u>13.425.199</u>		<u>12.664.126</u>

3.7 Staat van baten en lasten 2019

	2019 €	Begroot 2019 €	2018 €
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	15.874.038	15.106.210	15.216.460
3.2 Overige overheidsbijdragen	64.752	5.000	21.772
3.5 Overige baten	367.211	353.000	443.261
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal baten	16.306.001	15.464.210	15.681.493
Lasten			
4.1 Personeelslasten	12.630.138	12.716.220	12.275.723
4.2 Afschrijvingen materiële vaste activa	242.847	257.838	267.312
4.3 Huisvestingslasten	1.181.655	1.068.500	1.009.185
4.4 Overige lasten	1.678.699	1.673.000	1.621.469
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal lasten	15.733.339	15.715.558	15.173.689
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Saldo baten en lasten	572.662	-251.348	507.804
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
6.1 Financiële baten	2.579	3.500	4.707
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal resultaat	575.241	-247.848	512.511

3.8 Kasstroomoverzicht

	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		572.662		507.804
Aanpassing voor:				
Afschrijvingen		242.847		267.312
Mutaties voorzieningen		208.648		167.101
Verandering in vlottende middelen				
Vorderingen	280.207		-329.272	
Schulden	-22.816		-130.643	
		<u>257.391</u>		<u>-459.915</u>
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.281.548		482.302
Ontvangen intrest		2.579		4.707
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>1.284.127</u>		<u>487.009</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-105.030		-290.906
Mutatie liquide middelen		<u>1.179.097</u>		<u>196.103</u>

3.9 Toelichting op de balans per 31 december 2019

Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf- prijs		Afschrijving cumulatief		Boekwaarde		Aanschaf- prijs		Afschrijving cumulatief		Boekwaarde	
	1-1-2019	31-12-2019	1-1-2019	31-12-2019	1-1-2019	31-12-2019	1-1-2019	31-12-2019	1-1-2019	31-12-2019	1-1-2019	31-12-2019
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
- Verbouwingen	775.325	0	269.138	0	506.187	0	38.766	0	775.325	307.904	467.421	467.421
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	433.442	178.584	254.858	4.612	178.584	4.612	26.596	7.979	430.075	273.475	156.600	156.600
- Schoolmeubilair	133.221	85.055	48.166	15.466	85.055	15.466	9.131	475	148.212	56.822	91.390	91.390
- Overig meubilair	449.024	121.090	327.934	48.050	121.090	48.050	68.560	10.059	487.015	386.435	100.580	100.580
- Inventaris ICT	442.179	189.086	189.086	35.708	253.143	35.708	79.406	29.977	447.910	238.465	209.445	209.445
- Audiovisuele middelen	133.355	38.716	94.639	681	38.716	681	11.460	1.208	132.828	104.891	27.937	27.937
- Overige inventaris	1.591.221	676.588	914.633	104.517	676.588	104.517	195.153	49.698	1.646.040	1.060.088	585.952	585.952
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	88.785	24.479	64.306	513	24.479	513	8.928	0	89.298	73.234	16.064	16.064
- Duurzame leermiddelen												
Totaal materiële vaste activa	2.455.331	1.248.077	1.207.254	105.030	1.207.254	105.030	242.847	49.698	2.510.663	1.441.226	1.069.437	1.069.437

	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
1.2 Vlottende activa				
1.2.2.2 Ministerie van OCW		-		-
1.2.2.3 Gemeente Leiden				
- Onroerende zaakbelasting	-		121.542	
- Uitbreiding Athena	1.497		-	
- Inbraakschade	3.649		-	
- Vergoeding gebruik gymzalen	5.289		5.815	
		10.435		127.357
1.2.2.7 Vorderingen ouders van leerlingen				
- Te ontvangen ouderbijdragen klassieke culturele reizen		3.032		4.583
1.2.2.10 Overige vorderingen				
- Te ontvangen uitkeringen Risicofonds	53.648		37.942	
- Overige	27.168		231.585	
		80.816		269.527
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten		128.948		101.041
1.2.2.14 Te ontvangen intrest		644		1.574
Totaal vlottende activa		223.875		504.082
1.2.4 Liquide middelen				
1.2.4.1 Kasmiddelen		1.196		774
1.2.4.2 Tegoeden op Bankrekeningen				
Betaalrekeningen ABN AMRO	1.570.897		336.663	
Betaalrekeningen ING	62.607		71.675	
Spaarrekeningen ABN AMRO	9.492.772		9.489.276	
Spaarrekeningen ING	4.415		54.402	
Deposito ABN AMRO	1.000.000		1.000.000	
		12.130.691		10.952.016
		12.131.887		10.952.790

De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Over het bedrag dat tussentijds van het (jaar)deposito bij de ABN AMRO opgenomen wordt, wordt alleen een basisrente vergoed. De rentepercentages staan niet vast en varieerden in 2019 tussen 0,00 % en 0,01 %.

Passiva

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
2.1 Eigen vermogen		
Algemene reserve	1.282.205	5.873.839
Bestemmingsreserve publiek	6.621.379	1.439.000
Bestemmingsreserves privaat	<u>12.108</u>	<u>27.612</u>
	<u>7.915.692</u>	<u>7.340.451</u>

	Saldo	Bestemming	Overige	Saldo
	1-1-2019	resultaat	mutaties	31-12-2019
2.1.1.1 Algemene reserve	5.873.839	590.745	-5.182.379	1.282.205
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek		-		
- Risicoreserve	1.439.000	-	-	1.439.000
- Reserve onderwijsontwikkeling, onderwijsinnovatie en werkdrukverlichting	-	-	312.167	312.167
- Reserve meerjarige krimp	-	-	4.870.212	4.870.212
	<u>1.439.000</u>	-	<u>5.182.379</u>	<u>6.621.379</u>
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat				
- Reserve klassieke culturele reizen	25.543	-15.504	-	10.039
- Reserve lustrum	<u>2.069</u>	-	-	<u>2.069</u>
	<u>27.612</u>	<u>-15.504</u>	-	<u>12.108</u>
Totaal vermogen	<u>7.340.451</u>	<u>575.241</u>	<u>0</u>	<u>7.915.692</u>

- De risicoreserve is gevormd als buffer die aangehouden wordt om risico's op te kunnen vangen. Zie: risicoanalyse (pagina 34).
- De reserve voor onderwijsontwikkeling, onderwijsinnovatie en werkdrukverlichting is gevormd door het reserveren van de in 2019 ontvangen aanvullende bekostiging die vanaf 2020 besteed zal worden. Zie voor een nadere toelichting pagina 9.
- De reserve handhaving onderwijskwaliteit bij meerjarige krimp is gevormd om de kwaliteit van het onderwijs op de middellange termijn te borgen bij een te verwachten leerlingendaling. Zie voor een nadere toelichting pagina 9.
- De reserve klassieke culturele reizen is gevormd als buffer voor eventuele tegenvallers tijdens de jaarlijkse reis van klas vijf. Bovendien wordt hij gebruikt als noodfonds voor ouders die niet in staat zijn de hele reissom te betalen.
- De reserve lustrum wordt iedere vijf jaar aangewend om iets 'extra's' te kunnen organiseren.

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
2.2 Voorzieningen		
Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid	225.153	154.765
Jubileumvoorziening	140.565	150.552
Werkeloosheidsbijdragen	96.928	90.900
Voorziening groot onderhoud	2.853.873	2.711.654
	<u>3.316.519</u>	<u>3.107.871</u>

	Saldo	Dotatie	Onttrekking	Saldo
	1-1-2019	2019	2019	31-12-2019
2.2.1.2 Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid	154.765	70.388	-	225.153
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	150.552	-3.867	6.120	140.565
2.2.1.5 Werkeloosheidsbijdragen	90.900	18.718	12.690	96.928
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	2.711.654	307.500	165.281	2.853.873
Totaal voorzieningen	<u>3.107.871</u>	<u>392.739</u>	<u>184.091</u>	<u>3.316.519</u>

Onderverdeling voorzieningen

	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid	-	225.153
Jubileumvoorziening	2.536	138.029
Werkeloosheidsbijdragen	12.282	84.646
Voorziening groot onderhoud	477.247	2.376.626
	<u>492.065</u>	<u>2.824.454</u>

	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
2.4 Kortlopende schulden				
2.4.8 Crediteuren		136.206		151.549
2.4.9 Belastingen en premies				
- Te betalen loonheffing	571.136		560.459	
- Te betalen premie Risicofonds	<u>31.812</u>		<u>27.068</u>	
		602.948		587.527
2.4.10 Te betalen pensioenpremies		174.461		158.433
2.4.12 Overige kortlopende schulden				
- Te betalen netto lonen	14.782		5.188	
- Te betalen WW-uitkeringen	2.375		5.075	
- Te betalen resturen	176.302		220.583	
- Reservering spaarverlof	38.491		38.491	
- Te betalen gelden Kerstactie	20.481		27.716	
- Overige	<u>168</u>		<u>620</u>	
		252.599		297.673
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW		49.542		23.862
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen				
- Vooruit ontvangen Gemeente Leiden nieuwbouw (1 ^e inrichting)	428.057		438.629	
- Overige vooruit ontvangen bedragen	<u>10.162</u>		<u>30.532</u>	
		438.219		469.161
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen				
- Te betalen vakantiegeld		414.354		405.769
2.4.19 Overige overlopende passiva				
- Te betalen bindingstoelage	42.512		40.724	
- Nog te betalen kosten	<u>82.147</u>		<u>81.106</u>	
		124.659		121.830
		<u>2.192.988</u>		<u>2.215.804</u>

3.10 Niet uit de balans blijvende activa en passiva

Langlopende vordering OCW

Als gevolg van de overgang van het kasstelsel naar de lumpsumbekostiging in de sector VO is een langlopende vordering ontstaan op OCW. Deze vordering houdt verband met personele lasten die terugontvangen kunnen worden wanneer de school op een ander moment dan 1 augustus wordt opgeheven. De vordering bedraagt 7,5% van de bekostiging personeelskosten: € 923.614.

Leaseverplichtingen

Met de Lage Landen is een leasecontract afgesloten voor drie 'Comcolors 7050' voor de periode van 17 juli 2018 tot en met 16 juli 2024 (ca. € 15.000 per jaar).

Huurovereenkomsten

Met Canon Nederland N.V. is voor diverse copiers een huurovereenkomst afgesloten voor de periode van 1 april 2015 tot en met 31 maart 2020 (ca. € 16.000 per jaar).

Onderhoud apparatuur

Met Xafax is een onderhoudsovereenkomst afgesloten voor copiers en scanapparatuur voor de periode 1 september 2015 tot en met 31 augustus 2020 (ca. € 2.700 per jaar).

Met Langerak de Jong is een onderhoudsovereenkomst afgesloten voor vier koffieautomaten voor de periode 28 februari 2018 tot en met 29 februari 2021 (ca. € 3.500 per jaar).

Bruikleenovereenkomst

Met de Gemeente Leiden is een bruikleenovereenkomst afgesloten voor de bruikleen van het gebouw Lammenschansweg 6 te Leiden voor de duur van 3 jaar met een maximum van 5 jaar. De ingangsdatum is 1 augustus 2015. De vergoeding voor bouwkundig onderhoud bedraagt jaarlijks € 33.975 (prijsspeil 2015). Schriftelijk is de bruikleenovereenkomst met een jaar verlengd.

Verwarming en elektra

Met Vattenfall is een aansluitovereenkomst stadswarmte t.b.v. de Nieuwe Marnixstraat afgesloten voor de periode van 1 december 2019 tot 1 december 2034.

Met Eneco is een overeenkomst tot levering van vast gas t.b.v. de Nieuwe Marnixstraat en de Fruinlaan afgesloten voor de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2018. Dit contract is verlengd.

Met Eneco is een overeenkomst tot levering van vast gas t.b.v. Lammenschansweg 6 afgesloten voor de periode van 8 december 2016 tot en met 31 december 2018. Dit contract is verlengd.

Schoonmaak

Met B2-Cleaning is een overeenkomst aangegaan voor schoonmaakdienstverlening en glasbewassing voor de periode van 1 september 2016 tot en met 31 augustus 2019 met een eenzijdige verlengingsmogelijkheid van drie keer één jaar (ca. € 230.000 per jaar). Deze overeenkomst is met een jaar verlengd.

Schoolboeken

Met Van Dijk Educatie is een overeenkomst aangegaan voor de levering van schoolboeken voor de periode 1 maart 2016 tot en met 28 februari 2018 met een eenzijdige verlengingsmogelijkheid van vier keer één jaar (ca. € 700.000 per jaar). Deze overeenkomst is daarna met een jaar verlengd.

Pre-universitair excellentieprogramma

Met de Universiteit Leiden is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan m.b.t. deelname van leerlingen aan het pre-universitair programma voor onderwijs en onderzoek voor de duur van drie jaar, ingaande op 1 september 2018 (ca. € 5.000 per jaar).

3.11 Toelichting op de staat van baten lasten 2019

	2019	Begroot 2019	2018
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen			
Bekostiging personeelskosten	12.314.852	11.946.840	12.025.859
Vermindering i.v.m. uitkeringskosten	-154.110	-182.850	-145.146
Funciemix randstadregio's	285.433	281.900	276.349
Bekostiging exploitatiekosten	1.542.985	1.543.810	1.559.574
Bekostiging lesmateriaal	638.374	637.580	643.437
Prestatiebox VO	651.691	594.570	599.587
Aanvullende bekostiging	312.167	-	-
Ontvangen doorbetalingen			
Rijksbijdrage SWV	244.955	246.360	242.484
Overige	56.842	60.000	45.590
	<u>15.893.189</u>	<u>15.128.210</u>	<u>15.247.734</u>
Afdracht bekostiging VAVO-leerlingen	-19.151	-22.000	-31.274
	<u>15.874.038</u>	<u>15.106.210</u>	<u>15.216.460</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen			
Gemeente Leiden bijdrage veldhuur	33.404	-	15.957
Gemeente Leiden vergoeding gymlokalen	5.289	5.000	5.815
Gemeente Leiden overig	26.059	-	-
	<u>64.752</u>	<u>5.000</u>	<u>21.772</u>
3.5 Overige baten			
Ouderbijdragen klassieke culturele reizen	288.060	296.000	309.415
Detachering personeel	27.357	4.000	44.379
Verhuur lokalen	30.200	30.000	27.200
Huur lockers leerlingen	12.330	13.000	13.938
Opbrengsten reünie	-	-	34.095
Overige baten	9.264	10.000	14.234
	<u>367.211</u>	<u>353.000</u>	<u>443.261</u>

	2019 €	Begroot 2019 €	2018 €
Lasten			
4.1 Personeelslasten			
Lonen en salarissen	12.430.890	12.375.720	12.071.847
Overige personele lasten	417.961	425.500	380.072
Af: uitkeringen	-218.713	-85.000	-176.196
	<u>12.630.138</u>	<u>12.716.220</u>	<u>12.275.723</u>
<i>Uitsplitsing lonen en salarissen</i>			
Brutolonen en salarissen	9.668.777	-	9.483.186
Sociale lasten	1.207.460	-	1.170.611
Pensioenpremies	1.554.653	-	1.418.050
<u>Lonen en salarissen</u>	<u>12.430.890</u>	<u>-</u>	<u>12.071.847</u>
<i>Lonen en salarissen naar kostendrager</i>			
Directie	475.256	452.750	457.659
Onderwijzend personeel	10.759.195	10.699.050	10.461.272
Onderwijs ondersteunend personeel	1.196.439	1.223.920	1.152.915
	<u>12.430.890</u>	<u>12.375.720</u>	<u>12.071.846</u>
<i>Uitsplitsing overige personele lasten</i>			
Dotatie personele voorzieningen	-9.987	9.000	-14.910
Uitzendkrachten en inhuur personeel	253.634	186.000	212.644
Scholing en coaching	63.143	120.000	72.702
Werving	3.153	4.000	2.894
Arbozorg	26.072	19.000	18.226
Geschenken personeel	17.242	17.000	17.112
Personeelsfeesten	26.603	34.000	35.044
Kantinekosten personeel	23.252	25.000	20.693
Overige	14.849	11.500	15.667
<u>Overige personele lasten</u>	<u>417.961</u>	<u>425.500</u>	<u>380.072</u>
Bij de stichting waren in 2019 gemiddeld 146,24 fte's werkzaam (2018: 147,70)			
Onderverdeeld naar:		2019	2018
Directie		4,00	3,99
Onderwijzend personeel		120,18	121,82
Onderwijs ondersteunend personeel		22,06	21,89
		<u>146,24</u>	<u>147,70</u>

	2019	Begroot 2019	2018
	€	€	€
4.2 Afschrijvingen materiële vaste activa			
Verbouwingen	38.766	45.016	38.767
Schoolmeubilair	26.596	26.348	28.629
Overig meubilair	9.131	8.336	8.450
Inventaris ICT	68.560	74.304	88.285
Audiovisuele middelen	79.406	82.705	81.777
Overige inventaris	11.460	12.942	13.168
Duurzame leermiddelen	8.928	8.186	8.236
	<u>242.847</u>	<u>257.838</u>	<u>267.312</u>
4.3 Huisvestingslasten			
Huur sportvelden	46.016	47.000	37.782
Huur gymlokalen	34.992	30.000	31.604
Klein onderhoud en reparaties	81.054	60.000	45.973
Contractonderhoud	42.487	52.000	41.034
Kleine aanpassingen gebouw	33.165	10.000	9.495
Gebruikskosten Lammenschansweg	35.734	35.000	34.970
Energie en water	249.785	194.000	174.256
Schoonmaakkosten	274.265	278.000	270.317
Vuilafvoer	22.951	19.000	20.252
Heffingen	10.649	9.000	9.040
Beveiliging gebouw	10.958	12.000	11.423
Tuinonderhoud	5.205	10.000	8.955
Dotatie voorziening onderhoud	307.500	307.500	307.500
Overige	26.894	5.000	6.584
	<u>1.181.655</u>	<u>1.068.500</u>	<u>1.009.185</u>

	2019 €	Begroot 2019 €	2018 €
4.4 Overige lasten			
<i>Administratie en beheerslasten</i>			
Kosten Raad van Toezicht	15.004	10.000	13.023
Kosten MR	931	2.500	2.576
Accountantskosten	35.665	28.000	26.673
Administratiekantoor	41.262	44.000	41.078
(Juridische) advisering	24.356	15.000	9.912
Verzekeringen	15.568	18.000	14.417
Contributies besturenorganisaties	65.341	58.000	66.392
Werving leerlingen en PR	26.632	26.000	28.257
Representatiekosten naar derden	4.821	7.000	5.429
Portokosten	9.475	10.000	11.182
Telefoon en internet	32.311	25.000	26.702
Licenties administratieve software	111.214	115.000	98.843
Kantoorkosten	12.800	14.000	13.173
Overige	1.542	3.500	1.789
	<u>396.922</u>	<u>376.000</u>	<u>359.446</u>
<i>Verlooptabel accountantskosten</i>			
		2019 Wijs	2018 Wijs
Onderzoek jaarrekening Wijs		27.603	26.673
Andere controleopdrachten		-	-
Fiscale adviezen		-	-
Andere niet-controlediensten		8.062	-
<u>Accountantskosten</u>		<u>35.665</u>	<u>26.673</u>
<i>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>			
Meubilair en inventaris < € 500	4.882	7.000	1.162
ICT < € 500	2.607	10.000	2.642
Onderhoud meubilair en inventaris	18.745	25.000	13.210
Systeembeheer en diverse ICT	14.329	30.000	25.608
Leermiddelen	95.042	97.000	92.426
Schoolboeken	678.029	665.000	621.079
(Culturele) activiteiten	23.431	23.000	26.619
Sportactiviteiten	29.965	35.000	36.828
Kosten klassieke culturele reizen	303.564	296.000	297.358
Licenties onderwijssoftware	17.919	13.000	13.447
Reproductiekosten	88.499	91.000	87.762
	<u>1.277.012</u>	<u>1.292.000</u>	<u>1.218.141</u>

	2019 €	Begroot 2019 €	2018 €
<i>Overige</i>			
Bankkosten	1.854	2.000	2.292
Kosten reünie	-	-	38.804
EHBO en overige	2.911	3.000	2.786
	<u>4.765</u>	<u>5.000</u>	<u>43.882</u>
	<u>1.678.699</u>	<u>1.673.000</u>	<u>1.621.469</u>
Totaal overige lasten			
5.1 Financiële baten			
Rentebaten	<u>2.579</u>	<u>3.500</u>	<u>4.707</u>

3.13 Model E: Verbonden partijen

Naam	Statutaire zetel	Rechtsvorm	Belangrijkste activiteiten
SWV Passend Onderwijs VO 2801	Leiden	Stichting	Leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften een passend onderwijsaanbod bieden, dat gericht is op het behalen van een diploma of voorbereidt op een arbeidsplaats
Stichting Schoolfonds Stedelijk Gymnasium	Leiden	Stichting	Innen van ouderbijdragen t.b.v. het bieden van extra onderwijsvoorzieningen

3.14 Model G1: Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking:
Subsidie zij-instroom	DL/B/110284	18-5-2009	40.000	40.000	nog niet geheel afgerond

3.16 WNT: Wet normering bezoldiging topfuncties publieke en semipublieke sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden. Het voor de stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 138.000 (Klasse C – 7 complexiteitspunten).

Complexiteitspunten per criterium:

- Driejaarsgemiddelde van de totale baten per kalenderjaar is € 14.598.662: 4 punten;
- Driejaarsgemiddelde van het aantal bekostigde leerlingen is 2019: 2 punten;
- Gewogen aantal onderwijssoorten is 1: 1 punt.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	B.Th.J. Vieveen	I.M. Krul
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	106.058	92.693
Beloningen betaalbaar op termijn	19.500	15.949
<i>Subtotaal</i>	125.557	108.642
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	138.000	138.000
Minus onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	125.557	108.642
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018		
bedragen x € 1	B.Th.J. Vieveen	I.M. Krul
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.588	88.607
Beloningen betaalbaar op termijn	17.827	14.093
<i>Subtotaal</i>	121.415	102.700
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	133.000	133.000
Totale bezoldiging 2018	121.415	102.700

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	M. van Eck van der Sluijs-van de Bor	S.L. Pikker	C.T.M. Kouwenaar	A.H. den Held	W.P. de Ridder
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1-31-12	1/1-31-12	1/1-31-12	1/1-31-12	1/1-31-12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	3.600	2.362	0	2.400	2.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.700	13.800	13.800	13.800	13.800
Minus onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018					
bedragen x € 1	M. van Eck van der Sluijs-van de Bor	S.L. Pikker	C.T.M. Kouwenaar	A.H. den Held	W.P. de Ridder
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1-31-12	1/1-31-12	1/1-31-12	1/1-31-12	1/1-31-12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	3.600	2.362	0	2.400	2.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.950	13.300	13.300	13.300	13.300

De heer C.T.M. Kouwenaar ziet af van enigerlei beloning.

3.17 Voorstel bestemming resultaat

Het College van Bestuur stelt voor om het resultaat over 2019 ad € 575.241 positief te bestemmen aan de onderstaande reserves. Vooruitlopend op de vaststelling door het College van Bestuur is dit reeds in de jaarrekening verwerkt.

Algemene reserve	€	590.745
Bestemmingsreserve klassieke culturele reizen	€	-15.504
Bestemmingsreserve lustrum	€	-
	€	<u>575.241</u>

3.18 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Leiden, 9 juni 2020

Dr B.Th.J. Vieveen

drs I.M. Krul

4 Overige gegevens

4.1 Goedkeuring jaarrekening door Raad van Toezicht

Deze jaarrekening is op 9 juni 2020 goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden
Fruinlaan 15
2313 EP LEIDEN

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden te LEIDEN gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven *postadres*
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsssen

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

accountants
onderwijs & kinderopvang

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 9 juni 2020
Wijs Accountants

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

Was getekend: M.A.M. Heijligers AA

Kenmerk: 2020.0141.conv

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Bijlage I. Jaarverslag GMR 2018-2019

JAARVERSLAG 2018-2019

GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD en PERSONEELS MEDEZEGGENSCHAPSRAAD STEDELIJK GYMNASIUM LEIDEN

Samenstelling medezeggenschapsraad:

Oudergeleding:

Locatie Athena: dhr. P. Hulsen, mw. F. Krijger

Locatie Socrates: dhr. B. Jongman, mw. J. Kerstholt (voorzitter GMR)

Leerling geleding:

Locatie Athena: dhr. O. McErlean, dhr. M. Schoonderwald

Locatie Socrates: dhr. E. Abspoel, mw. R. Swinkels

Personeelsgeleding:

Locatie Athena: mw. R. Danse, mw. M. de Jong, (secretaris), mw. I. Mertens, dhr. A. Zakarian

Locatie Socrates: mw. R. Müskens, mw. A. Reichart, mw. A. Roos (voorzitter PMR), mevr. I.

Wakelkamp

Ambtelijk secretaris: mw. M. Yntema

Vergaderingen en commissies

De GMR vergaderde dit jaar vijf maal, waarvan een maal zonder bestuur.

Inhoud

I Algemeen

II Regelingen

III Beleidsstukken

IV Huisvesting

V Personele wijzigingen

I Algemeen

Tijdens het schooljaar 2018-2019 is er vooral veel aandacht geweest voor de ontwikkeling van het nieuwe schoolplan en daarmee samenhangend het streven naar een nieuwe module-indeling en de invulling van de ontwikkeltijd voor docenten. Hieronder volgt een bondige opsomming van de behandelde onderwerpen en genomen besluiten, gegroepeerd op thema.

II Regelingen

Vakantieregeling 2019-2020

Bij het vaststellen van de vakantieregeling is er wederom voor gekozen een meivakantie van 2 weken te realiseren (de reguliere week en de week ervoor). Helaas was er geen ruimte om de vrijdag na Hemelvaart vrij te roosteren.

AVG

Sinds mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dat betekent dat er vanaf die datum nog zorgvuldiger omgegaan moest worden met de privacy van leerlingen en personeel. Het functioneren van de AVG zal tijdens de eerste GMR-bijeenkomst in 2019-2020 geëvalueerd worden.

Magister

Op verzoek van de PMR is dit jaar afgesproken om de studieplanners voor de onderbouw per klas in een map op It's toegankelijk te maken (ipv via Magister), zodat het huiswerk enerzijds gemakkelijk is terug te vinden, maar anderzijds de eindverantwoordelijkheid zoveel mogelijk bij de leerling blijft. Om de toetsdruk per klas enigszins inzichtelijk te maken worden SO's en USO's wel in Magister genoteerd. Om planners niet steeds te hoeven veranderen, zal de schoolleiding de planning van toetsweken etc. eerder bekend maken en ook zullen de toetsweken vanaf volgend jaar steeds voor alle klassen op dezelfde dag eindigen.

Functies en taken, rechtspositie en benoemingsbeleid

De rechtspositie van coördinatoren en ander personeel met functies is ter sprake gekomen aangezien het belangrijk kan worden op het moment dat er sprake is van overformatie binnen een sectie. Indien het personeelslid de functie neerlegt en de lestaak weer op zich wil nemen moet duidelijk zijn hoe dit geregeld is. Het is in ieder geval zo dat 'coördinator' een functie is binnen de functiecategorie OP en dat deze de lestaak weer gewoon op kan pakken. In het algemeen is het zo dat als er sprake is van overformatie binnen een sectie, dit moet worden aangegeven in de meerjarenplannen. Als er sprake is van structurele overformatie wordt er (in samenwerking met o.a. bonden en MR) een sociaal plan gemaakt. Per 1 januari 2020 hebben alle docenten in Nederland geen ambtenarenstatus meer en wordt er in geval van afvloeiing gewerkt met het afspiegelingsbeleid van de UWV (met inachtneming van de CAO regels).

De PMR heeft daarnaast vragen gesteld over (tijdelijke) uitbreiding van uren. Criteria bij het verdelen van uren zijn onder meer anciënniteit, functioneren en beschikbaarheid. Uiteindelijk gaat de SL over de uitbreidingen en worden ook de secties daarbij betrokken. Het betrekken van de secties kan volgens de PMR beter. De regels rondom de ketenbepaling bij tijdelijke uitbreidingen zijn op dit moment onderwerp van gesprek, zowel op CAO niveau (bonden en vertegenwoordigers van de werkgevers, de VO raad) als binnen het overleg met de SL.

Voorts is gesproken over een eerste aanzet om te komen tot een Professioneel Statuut.

Drama in de bovenbouw

Drama had tot nu toe als examenvak een pilotstatus en kon alleen door een beperkt aantal leerlingen als tweede keuzevak in het vrije deel worden gekozen. Vanwege de positieve evaluatie en het feit dat dit vak niet ten koste is gegaan van Kunst Beeldende Vorming, heeft de GMR ingestemd met het besluit om van het vak Kunst Drama een volwaardig vak te maken.

III Beleidsstukken

Schoolplan

Het schoolplan bevat een globale visie op de weg die onze school wil inslaan in de nabije toekomst. Een concretere uitwerking staat geformuleerd in het activiteitenplan. Dit schooljaar was het laatste jaar van het schoolplan 2015-2019 getiteld *Wortels en vleugels*. Het nieuwe schoolplan voor de periode 2019-2024 draagt de titel *Aansprekend onderwijs, de leerling op weg naar verantwoordelijkheid*. Dit schoolplan is tot stand gekomen op basis van een aantal missie- en visiesessies en rondetafelgesprekken waarbij alle geledingen van de GMR actief betrokken waren en is bij iedere GMR aan de orde geweest.

Activiteitenplan

In het activiteitenplan staan concrete onderwerpen omschreven die de schoolleiding als speerpunten ziet, waarbij het veelal gaat om doorlopende processen. Dit jaar is geen activiteitenplan gepresenteerd omdat het schoolplan centraal stond. Op basis van het nieuwe schooljaar wordt volgend jaar een activiteitenplan gepresenteerd. De GMR is ook betrokken geweest bij een aanzet tot het eerste activiteitenplan.

Begroting en Kadernota 2019

De financiële situatie van de school is nog steeds goed. Door de vertraging van de nieuwbouw is het nog niet gelukt de klassen verder te verkleinen. Voor het komend schooljaar is er een kleine afname in het aantal leerlingen, hetgeen betekent dat potentiële nieuwe leerlingen in de toekomst meer actief geworven zullen worden door het benadrukken van onze sterke punten (goede resultaten, vele keuzemogelijkheden, uitdagend onderwijs, succes in vervolgopleidingen). Tevens is er een imago-onderzoek gestart, waarvan de resultaten volgend schooljaar bekend zullen worden.

Ook dit jaar waren er weer incidentele gelden beschikbaar. Uitgangspunten bij de besteding was dat het incidenteel geld betrof, dus dat er geen structurele uitgaven mee bekostigd konden worden.

Daarnaast moeten deze gelden de kwaliteit van het onderwijs verbeteren en moet de opzet van de extra projecten/pilots onderzoekend van aard zijn. Drie van deze projecten die ook besproken zijn in de GMR (nl. peer education, meer handen in de klas en de verlengde schooldag) worden hieronder beschreven.

Vanwege de gunstige financiële positie is in juni wederom een LD-sollicitatieronde voor docenten uitgeschreven. Belangstellenden kunnen hun dossier tijdens de zomer in orde maken. Lesbezoeken zullen na de zomervakantie ingepland worden en eventuele toekenning van LD zal met terugwerkende kracht gelden.

Peer education

Er is dit jaar met succes een training opgezet voor hulpmentoren uit klas 5 om hen efficiënter te kunnen inzetten bij de brugklasbegeleiding. In de eerste plaats ging het daarbij om het inoefenen van studievaardigheden, maar vervolgens bleek dat de hulpmentoren ook een nuttige rol konden spelen bij de groepsvorming. Deze opzet van het hulpmentoraat zal komend schooljaar verder ontwikkeld worden, waarbij bv gedacht kan worden aan uitbreiding naar klas 2.

Meer handen in de klas

Bij de secties Klassieke talen, Wiskunde en Engels is er dit jaar een eerste aanzet geweest om te werken met extra handen in de klas. Niet bij alle vakken is het even goed van de grond gekomen. Voor het vak Latijn is helaas uiteindelijk geen kracht gevonden. Bij Engels viel de extra collega snel uit en is er pas in de derde module een start gemaakt. Docenten die met een extra collega hebben gewerkt, waren over het algemeen tevreden. Dat geldt ook voor het grootste deel van de leerlingen, aangezien zij sneller antwoord kregen op hun vragen. Voor wiskunde is er op Athena al een heel schooljaar structureel een ondersteuner en de cijfers lijken iets verbeterd te zijn: er zijn minder onvoldoendes en/of minder diepe onvoldoendes. De vraag is wel of verbetering in de cijfers het primaire doel moet zijn. Voor de sectie Engels was de beschikbaarheid van extra handen in de klas eerder een kans om meer te differentiëren en om de kinderen die moeite hebben met de overgang van PO naar VO vertrouwen te geven door de extra aandacht. Het is lastig dat het succes valt of staat met de kwaliteit van degene die de extra ondersteuning biedt. Dit project zal in ieder geval nog een schooljaar voortgezet worden, al zal het moeilijk blijven geschikte ondersteuners te vinden.

Verlengde schooldag

Ook dit jaar was er weer een breed aanbod aan ondersteuningsactiviteiten na schooltijd (steunlessen, RT, huiskamer, huiswerkgroepen), maar de coördinatie en stroomlijning van deze activiteiten is nog een puntje van zorg. Daarnaast is het ook de bedoeling om leerlingen meer uit te dagen om te bewegen. Dit moet volgend jaar op Socrates vorm krijgen door de aanschaf van extra spelmateriaal. Op Athena zal dit i.v.m. de verbouwing lastiger worden.

Nieuwe CAO en ontwikkeltijd

In de CAO 2018-2019 was afgesproken dat er ontwikkeltijd moest komen, om daarmee ruimte en tijd te creëren voor onderwijsontwikkeling en de werkdruk te verminderen. Van tevoren was duidelijk dat scholen deze tijd moeten zoeken in het aanpassen van het onderwijsprogramma en de lessentabel, waarbij ze gebruik kunnen maken van de mogelijkheden die de wet onderwijstijd biedt. Geld voor ontwikkeltijd was namelijk geen onderdeel van de cao-afspraken. De eisen aan onderwijstijd zijn helder: wij moeten de leerlingen 5.700 uur bieden, verspreid over 6 jaar op minimaal 189 dagen per jaar. Deze tijd moet bewust worden gepland en verzorgd onder de verantwoordelijkheid van de school en onder pedagogisch-didactische verantwoordelijkheid van een docent. Dit betekent echter niet dat alle leerlingen alle uren moeten volgen. Dit opent perspectieven als we na de transitieperiode 2019-2020 de onderwijstijd moeten gaan compenseren die we tekort komen.

Volgend schooljaar wordt ontwikkeltijd gecreëerd met het verkorten van het rooster, elke module een andere vaste dag in de week. Zo komt de tijd niet verbrokkeld vrij, maar in grotere blokken. Er is daardoor ook de mogelijkheid de tijd in te zetten als gezamenlijke tijd. Volgend schooljaar is er natuurlijk weinig ruimte voor vrijheid in de invulling van die ontwikkeltijd, doordat we deze tijd samen met de Akademie- en eventuele professionaliseringstijd gaan inzetten voor het werken aan de overgang van vier naar drie modules. Uiteindelijk is vrijheid van invulling, na overleg met de sectie, echter wel de insteek. Dan zal elke docent de invulling van deze uren moeten kunnen verantwoorden in het eigen ontwikkeldossier. De PMR is content met de keuzes die gemaakt zijn om de ontwikkeltijd te creëren, zeker gezien de (ongunstiger) mogelijkheden die andere scholen ons als voorbeelden boden. Bovendien is onze school een van de weinige die geld uit eigen middelen vrijmaakt om tot alle ontwikkeluren te komen. De uitgangspunten die de schoolleiding heeft gehanteerd, sluiten goed aan bij het uiteindelijk plan:

- Het aanbod voor leerlingen wordt niet ingekrompen, de keuze moet voor hen nog steeds zo vrij mogelijk zijn.
- De ontwikkeltijd komt voor alle docenten in gelijke mate beschikbaar.
- De ontwikkeltijd wordt gekaderd in het schoolbeleid ('beleidsrijke' invoering).

Jaarindeling

Omdat veel leerlingen en docenten een hoge werk- en toetsdruk ervaren is er een plan ontwikkeld voor een andere jaarindeling. Achtergrond daarbij is dat we een meer ontwikkelgerichte en minder prestatiegerichte cultuur zouden willen realiseren. Over de wenselijkheid om over te gaan van 4 naar 3 modules waren de meningen zowel binnen als buiten de GMR verdeeld. Uiteindelijk heeft de GMR na uitvoerige discussies ingestemd met het voorstel om in het schooljaar 2020-2021 over te gaan op een jaarindeling met 3 modules, zij het niet unaniem. Voor de PMR waren de volgende zaken van belang in de besluitvorming:

- Voldoende tijd om een beslissing te kunnen nemen op basis van consultatie van de achterban via de secties: hiertoe is een deel van de afgelopen studiedagen gewijd aan het onderwerp én heeft de SL besloten het voorstel in te laten gaan in 2020-2021, in plaats van aankomend schooljaar.
- Voldoende facilitering voor het personeel: alle ruimte van de professionaliseringstijd (Akademie en ontwikkeltijd) is ter beschikking gesteld om overleg te voeren over dit onderwerp en alles wat er bij komt kijken, beslissingen te nemen en materiaal te ontwikkelen. Daarnaast kunnen secties een voorstel indienen voor extra tijd om materiaal te ontwikkelen.
- Een duidelijke gezamenlijke start in de vorm van een startdag, waarop de secties de tijd kregen om goed na te denken, taken te verdelen, etc.

Personeelsbeleid : Ontwikkeldossier voor docenten

De PMR heeft vorig jaar ingestemd met de invoering van het Ontwikkeldossier. PMR en SL hebben afgesproken dat er binnen 1,5 jaar een evaluatie zou plaatsvinden op de volgende drie punten:

- Tevredenheid van het personeel over het werken met het Ontwikkeldossier.
- Tevredenheid van het personeel over de kwaliteit van de functioneringsgesprekken.
- Tevredenheid van de schoolleiding en het management over het Ontwikkeldossier en de functioneringsgesprekken.

De SL schat dat 75% van het personeel op Socrates begonnen is aan het Ontwikkeldossier, en 50% op Athena. De verwachting is dat eind 2019 iedereen ermee aan de slag is. De eerste ervaring van deelnemers is over het algemeen positief, al is het voor sommigen wennen om op een andere manier naar hun ontwikkeling te kijken. De ervaringen met betrekking tot de kwaliteit van de functioneringsgesprekken zijn over het algemeen ook positief. De gesprekken worden veel breder en rijker dan voorheen, al is het Ontwikkeldossier niet in alle functioneringsgesprekken aan de orde gekomen. De ervaring is verder dat mensen steeds meer in ontwikkeling zijn en met een concretere hulp- of leervraag komen, zodat ze naar collega's doorgestuurd kunnen worden om daar eens te observeren hoe zij dat doen. Deze ontwikkelingsgerichte uitwisseling mag nog meer gestimuleerd worden. In AFAS is plaats ingeruimd om het dossier bij te houden en makkelijk toegankelijk te maken voor zowel personeel als schoolleiding en management.

Strippenkaart

Het gebruik van de strippenkaart in klas 5 en 6 is dit jaar in samenwerking met de GMR bijgesteld om de effectiviteit te verbeteren en de overlast voor docenten te verminderen. De communicatie naar docenten en mentoren wordt in betere banen geleid. Ook is het de bedoeling de strippenkaart in te bedden in een groter project rondom eigenaarschap, zoals het oorspronkelijk ook van start was gegaan. De leerlingen in klas 5 zal na de eerste module (met de klassieke reizen) gevraagd worden een persoonlijk leerplan (PLP) te maken en aan de hand daarvan te bepalen hoe de strippenkaart op een zinvolle manier ingezet kan worden. Na één module werken met de strippenkaart en het PLP kunnen de mentoren gesprekken met de leerlingen voeren, zodat de leerlingen verder kunnen komen met hun eigenaarschap en de mentoren ook betere handvatten hebben.

ICT en laptops

De laptop-pilot in 2 klassen op Athena en Socrates is dit jaar geëvalueerd en volgend jaar zal deze pilot worden voortgezet. Leerlingen geven over het algemeen aan het fijn te vinden met de laptop te werken, maar ze zien in de lessen nog weinig materiaal dat specifiek digitaal/voor de laptop bedoeld is. Op Athena wordt het als prettig ervaren dat de laptop snel voorhanden is, zodat er makkelijker digitaal gewerkt kan worden. Op Socrates is dit anders, omdat er met de beschikbaarheid van de computereilanden een minder sterke noodzaak lijkt te zijn voor het gebruik van laptops. De PMR heeft regelmatig zorgen uitgesproken over het gebrek aan ICT-beleid en aangedrongen op betere ICT-voorzieningen, met name op Athena. It's Learning zal vervangen worden door een andere ELO, nl Moodle. Deze zal geïntroduceerd worden in het schooljaar 2020-2021. Vanaf 2021-2022 kan It's niet meer gebruikt worden.

Formatieplan

Het formatieplan wordt jaarlijks ter instemming voorgelegd aan de PMR en in de GMR kort toegelicht. Het bevat een vertaling van de begroting en kadernota in de praktijk (naar aanleiding van het aantal aanmeldingen) en een lijst met taken die de school heeft gecreëerd om het beleid van de school te kunnen uitvoeren (denk aan zorgcoördinatoren of reisleiders Klassieke reizen). De PMR stemde in na een aantal kleine wijzigingen.

Inspectie

We ontvingen dit jaar een zeer positief inspectierapport en het rapport excellente scholen. I.v.m. het dalende leerlingenaantal in het onderwijs heeft de inspectie daarnaast aangedrongen op regionale samenwerking m.b.t. het onderwijsaanbod. Deze samenwerking heeft vorm gekregen in het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen 2020-2025 (RPO). Ook heeft de inspectie een attendering gestuurd i.v.m. een iets te grote uitstroom in de onderbouw van Athena. Deze uitstroom is echter te wijten aan het feit dat niet meer de Cito-score bepalend is voor aanname van leerlingen, maar louter het (vwo-)advies van de basisschool. Daarnaast wordt het beeld vertekend doordat bij gymnasia alleen afstroom en geen opstroom mogelijk is.

IV Huisvesting

Nieuwbouw Athena

Aan het eind van het schooljaar is eindelijk, dankzij een flinke extra financiële impuls van de gemeente, de aanbesteding van de nieuwbouw van Athena rondgekomen. Na de sloop van de peuterspeelzaal, het gym- en muzieklokaal en de verplaatsing van de fietsenstallingen tijdens de zomervakantie, kan de nieuwbouw beginnen. De oplevering is voorzien voor begin 2021.

V Personele wijzigingen

Er waren dit jaar geen wijzigingen in de Directie en de Raad van Toezicht.

Verkiezingen: samenstelling GMR 2018-2019

Aan het einde van het schooljaar 2018-2019 waren er verkiezingen voor de oudergeleding van de GMR. Voor de andere geledingen was het aantal kandidaten gelijk aan het aantal beschikbare plaatsen.

Oudergeleding Athena: mw. F. Krijger nam afscheid aan het eind van het jaar. Dhr. R. Raijmakers neemt haar plaats in.

Oudergeleding Socrates: mw. J. Kerstholt nam afscheid. Haar plaats wordt ingenomen door dhr. F. Hoogewoning.

Leerlinggeleding Athena: de leerlingen van Athena deden eindexamen en worden vervangen door E. van Dooren en mw. B. Hulsen.

Leerlinggeleding Socrates: geen wijzigingen.

Personeelsgeleding Athena: geen wijzigingen.

Personeelsgeleding Socrates: geen wijzigingen.

Leiden, augustus 2019

Mw. M. de Jong

Secretaris GMR